

LETO XXI

OKTOBER, 1972

ŠTEVILKA 10

MISLI

MISLI

(Thoughts)

MESEČNIK ZA VERSKO
IN KULTURNO ŽIVLJENJE
SLOVENCEV
V AVSTRALIJI

*

USTANOVljen LETA 1952

*

Izdajajo slovenski frančiškani

*

Urejuje in upravlja
Fr. Basil A. Valentine, O.F.M.
19 A'Beckett Street, KEW,
Victoria, 3101. Tel.: 86 7787

*

Naslov: MISLI
P.O. Box 197, Kew, Vic., 3101

*

Letna naročnina \$3.00
(izven Avstralije \$4.00)
se plačuje vnaprej

*

Rokopisov ne vračamo
Dopisov brez podpisa
uredništvo ne sprejema

*

Tiska: Polyprint Pty. Ltd.,
7a Railway Place, Richmond,
Victoria, 3121

IZ NAŠE UPRAVE

Pregledujem stare letnike MISLI in mi je v tolažbo, ko berem vzdihne in krike in prošnje bivšega upravnika o. Bernarda: Letnik se bliža koncu, kje ste, zaspanci, s svojo naročnino??? Kot vidim, je to žalostna tradicija MISLI in zelo verjetno vsakega izseljenskega lista. Res je bolje pozno kot nikoli — a ta POZNO dela upravniku kar malo preveč skrbi. Ni lahko izdajati mesečnik, ko se obenem bojiš, če bo prišlo dovolj naročnine za pokritje stroškov prihodnje številke... V začetku letnika še nekako gre, saj so mnogi naročniki — hvala Bogu — še vestni in točni. Proti koncu leta je pa vprašanje financ kar resno in boleče. Zato je še z večjim veseljem sprejeto vsako pismo zakasnelega naročnika, ki se končno le spomni svoje dolžnosti. Potrpežljivost je lepa čednost, nisem pa tako gotov, če jo bo imela tudi tiskarna...

Naročnik-dolžnik! Predno prebereš to številko, poravnaj svoj dolg — pa boš mirne vesti bral, jaz pa mirno spal ter delal načrte za november in december. Ali boš? Hvala!

UPRAVNIK

STOP PRESS! — Prav v dne, ko je ta številka v tiskarni, se naš starosta O. BERNARD odpravlja ponovno v bolnišnico. Zdravnik je svetoval operacijo, ki sicer s prejšnjo nima nikake zveze, je pa več ali manj nujna. Spomnimo se o. Bernarda v svojih molitvah! Iz srca mu želimo, da bi se hitro in boljšega zdravja vrnil k svoji "kavsmišini"! — Urednik.

NAROČI IN BERI!

V ZDA je Zgodovinski odsek ZDSPB Tabor izdal in založil "BELO KNJIGO", ki v zgoščenih oblikah prikazuje razvoj v naši domovini od aprila 1941 do maja 1945. Knjiga vsebuje okrog 10.000 imen v tem obdobju pobitih Slovencev ter vrnjenec iz Vetrinja. Seznam ni popoln, saj manjka po mnenju sodelavcev knjige še domala polovica imen. Zato bo knjiga zlasti vredna tistim, ki so šli skozi prva begunska taborišča ter bi s svojim spominom vsaj delno lahko izpolnili vrzeli z novimi imeni. Dobrodošla bo tudi vsem ostalim, ki ne zapirajo oči resnici.

"BELO KNJIGO" lahko naročite na naši upravi, saj bo prva pošiljka kmalu dospela. Cena pet dolarjev.

MOHORJEVE KNJIGE 1973

bodo okrog božiča dosele. Zagotovite si jih! Cena bo ista kot lansko leto: \$4.00 za štiri knjige bogate vsebine:

KOLENDAR za leto 1973 z mnogimi zanimivimi članki.

RAZDRTO GNEZDO. Večernična povest izseljenskega pisatelja Karla Mauserja.

PEKLENSKI BOTER in druge slovenske pravljice. Zbral in spisal Alojzij Bolhar.

NAŠE ŽIVLJENJE. Priročnik za pouk in vzgojne napotke staršem, vzgojiteljem in mladini sta napisala Dr. Eman Pertl in Prof. Miša Krašovic-Pertlova.

oOo

Priporočamo tudi angleško knjigo (žepna izdaja) **SHEPHERD OF THE WILDERNESS.** Življenjepismo povest o. Frideriku Baragu je napisal Amerikaneec Bernard J. Lambert. Bila bi lep dar vsakemu avstralskemu prijatelju. Cena en dolar.

LETO XXI.

OKTOBER, 1972

ŠTEVILKA 10

MIR ALI NASILJA?

V OKTOBRU je praznik sv. Frančiška Asiškega (4. okt.), ki je sledil Kristusa zlasti v tem, da je kot malokdo učil svet ljubezni in iskanja miru. Tudi danes, po več kot sedemsto letih, je njegov klic po miru močan in učinkovit, če ga kristjani le hočemo sli-

šati in ga prav razumeti. Zdi se, da je Frančiškova molitev za mir danes še pomembnejša in vse potrebnejša, kot v Frančiškovem času. Obenem pa je tudi tako moderna — nič zastarelega ni na njej — kot bi jo svetnik sestavil in molil danes in ne pred stoletji:

GOSPOD, NAPRAVI IZ MENE ORODJE MIRU:

KJER JE SOVRAŠTVO, NAJ SEJEM LJUBEZEN,

KJER JE ŽALITEV, NAJ NOSIM ODPUŠČANJE,

KJER JE NESLOGA, NAJ VNAŠAM SLOGO,

KJER JE DVOM, NAJ UTRDIM VERO,

KJER JE ZMOTA, NAJ PRINAŠAM RESNICO,

KJER JE OBUP, NAJ PRIHAJAM Z UPANJEM,

KJER JE ŽALOST, NAJ TROSIM VESELJE,

KJER JE TEMA, NAJ PRIŽGEM LUČ!

GOSPOD, DAJ DA BOM BOLJ TOLAŽIL, KOT ISKAL TOLAŽBE,

BOLJ RAZUMEVAL, KOT ISKAL RAZUMEVANJA,

BOLJ LJUBIL, KOT SAM PRIČAKOVAL LJUBEZNI!

Živimo v čudnih časih, ki imajo pečat nasilja. Ne mislim le na to, kar smo doživljali v zadnji vojni in tudi po končani vojni, kar so in še doživljajo mnoge dežele na vseh koncih sveta: dan na dan sprejemamo poročila o novih nasiljih. Z vsestranskim razvojem tudi vsa ta nasilja dobivajo nove oblike, ki kratijo človekovo svobodo in dostojanstvo ter ogrožajo življenje. Kaj žalosten primer so dogodki na letošnji Olimpijadi, ki naj bi vendar širila in utrjevala bratstvo med vsemi narodi. Skoraj ni časopisne izdaje, da bi ne imela poročila o atentatu, ugrabitvi oseb, zasedbi letala s toliko in toliko prestrašenih potnikov, o eksploziji nastavljenih bombe, kjer zopet padajo nedolžne žrtve. . . . Zlasti protijugoslovanski nasilni protesti v naši domovini Avstraliji, ki nas je gostoljubno sprejela, so nam tako blizu in mažejo tudi naše pošteno ime. Od maja 1963 pa do sydneyjske eksplozije 16. septembra jih je bilo že petnajst. Ni moja naloga iskati, kdo jih je zakrivil: ali, so na delu posamezniki ali organizirani

teroristi, ali so ti brezvestneži člani tega ali onega naroda, ali so ta nasilja morda podtaknjena — kot sumijo mnogi — da bi s tem politična emigracija v ožeh svobodnega sveta dobila pečat krivde. . . . Možnosti je torej več, zato bi bilo krivično nasesti nekaterim, kot jim naseda javno mnenje, ter naprtiti nasilja komur koli že brez otipljivih dokazov. Attorney-General, Senator Greenwood, zasluži vse naše priznanje: nasilja temeljito raziskava in jim hoče priti do konca, predno bo s prstom pokazal na obdolžene. Bog daj, da bi kmalu! Saj so ta nasilja madež, ki zaslužijo obsodbo. Komu so v prid? Kam bodo pripeljala?

Kaj odgovarjam vsem, ki ob teh nasiljih izključujejo zadnjo možnost? Mislim, da bi moj odgovor lahko veljal za odgovor vsakega poštenega slovenskega izseljenca:

Slovenci smo znani kot miroljubni ljudje, zato tudi vsako nasilje še bolj občutimo, posebno še, če pri tem krivično trpi celo naše dobro narodno ime. Saj nas

mečejo v isti koš z ostalimi narodi nesrečne Jugoslavije. En vzrok več za nas, da poudarjamo svojo pošteno slovensko narodnost in ne državljanstva, zlasti ne, če je že bivše in zamenjano z avstralskim. Razumemo težnje posameznika in narodov po svobodi in neodvisnosti — tudi mi jih imamo — toda z bombami na konzulate, kipe in potniške agencije ni storjen niti korak bliže svobodi in neodvisnosti. Obsodbe vredna je vsaka akcija, ki ogroža življenje, pa naj bo njen krivec kdor koli. Niti najboljši namen ne posvečuje sredstva, to še najmanj, če so sredstva tako nizka in zahrbtna, da se nad njimi upravičeno zgraža vsak pošten človek. Lahko odločno odklanjaš jugoslovenstvo in komunizem — nihče ti ne brani, saj imaš osebno svobodo in živiš v svobodnem svetu! Pravico imaš do mirnih protestov in demonstracij — demokratična oblast ti bo celo pomagala s svojimi varnostnimi organi delati red! V govoru in tisku imaš pravico in celo dolžnost pričevanja resnice! Ko gre za nasilja, mora pa tudi zdrava demokracija napraviti mejo. Očitati krivice, a vračati milo za drago, samo dokazuje, da nekdo gradi na istih napačnih postavkah, brez vsake morale. Taka akcija je pa že vnaprej obsojena na neuspeh — kljub razvalinam in morebitnim človeškim žrtvam — ter v svobodnem svetu ne bo izzvala sočutja in razumevanja. Saj je sama krivična, pa četudi bi se borila proti še tako vnebovpijoči krivici.

Drugi vatikanski cerkveni zbor je v svojih dokumentih ostro obsodil vsako nasilje. Ko govori o spoštovanju do človeške osebe, imenuje za sramotno

“vse, kar nasprotuje življenju, kakor raznovrstni uboji, rodomorji, splavi, evtanazija in celo radovoljni samomorji; vse, kar rani neokrnjenost človeške osebe, kakor pohabljenje, telesno in duševno mučenje . . .”

Ko so na letošnji Olimpijadi padle nedolžne žrtve poleg nepotrebnih žrtev nasilnikov samih, se je iz Castel Gandolfa s trepetajočim glasom od ganotja oglašil Pavel VI, ki se toliko trudi za svetovni mir. Jasnó je obsodil “dejanja, ki onečašajo naš čas, čas, ki naj bi se trudil ohraniti mir, ki naj bi nas približal bratstvu vseh . . .”

“Sovražstvo rodi sovraštvo, kri hlepi po krvi, maščevanje išče maščevanje . . . Kje se bo to končalo?” se je vprašal zaskrbljeno papež Pavel in stavil to vprašanje vsemu svetu. Lepo pa je poudaril in dodal tudi drugo vprašanje: “Kje je vzrok vsega tega? Tudi to nas mora samo žalostiti. Če se je v človeka naselila obsedenost, da stopa na plan s takimi dejanji, je to znak, da obstoja veliko zlo, hudo trpljenje v razpoloženju ljudi. Navdaja jih s slepoto, ki jih vodi do teh zunanjih izrazov maščevanja in mrznje . . .” Poudaril je, da moli: naj bi človeštvo našlo vzroke, naj bi jih odstranilo in s tem končalo te zle in žalostne izgrede.

“Gospod, napravi iz mene orodje miru . . .” Res prepotrebna molitev našega časa! Brez dvoma bi storila več kot vsako nasilje, ki ga je danes toliko in po vsej človeški razsodnosti nima niti opravičila niti uspehov za resnični mir.

Sv. Frančišek
pred samostanom
ameriških Brezij.

Bratstvo vsega človeštva ni samo cilj. Je stanje, od katerega zavisi način našega življenja.

Vprašanje današnjega časa ni v tem, če smo si ljudje bratje. To vprašanje je rešil že Bog, ki nas je ustvaril za skupno življenje na zemlji.

Vprašanje današnjega časa je, če imamo dovolj moči in volje postaviti si bratstvo vsega človeštva za vodilni temelj našega vsakdanjega življenja.

JOHN F. KENNEDY

TUDI TA NE SME MIMO NAS

LETOS OBHAJAJO slovenski frančiškani v svojem delu med izseljenci visoki jubilej, ki ne sme brez omembe mimo nas: **šestdesetletnico ameriškega komisariata**. Komisariat (po novem mu pravimo kustodija) je kot del slovenske provincije sv. Križa zaživel pred prvo svetovno vojno, ko so se tisoči selili iz naše domovine v ZDA. Res ta obletnica govori o verskem in narodnem delu med izseljenci druge celine, a brez dvoma tiče tudi našo avstralsko emigracijo in je prav, da se je spomnimo.

Da napravim najprej korak v prejšnje stoletje: v Severni Ameriki so takrat orali ledino trije slovenski frančiškani. **P. Oton Skola** je šel pomagat misijonarju Frideriku Baragu in mnogo let žrtvoval Indijancem, obenem pa deloval tudi med evropskim priseljenci. Da bi srečal v svojem delu kakega Slovence — razen morda nekaj Baragovih rojakov-sodelavcev — je težko reči. Pač pa sta jih gotovo srečala ostala dva, **p. Leo Osredkar** in **p. Ivo Levec**, ki sta delovala malo kasneje med n mško govorečimi priseljenci. Zlasti zadnji je bil delaven v New Yorku na nemški župniji. Brez dvoma je našel v newyorškem pristanišču od prihodu ladij tudi prve skupine slovenskih priseljencev, jih razveselil s slovenskim pozdravom in jim tudi pomagal po svojih močeh. A delo za Slovence ni bilo organizirano: niso bili še številni in obenem so bili pomešani med Avstrijci. So pač prišli iz "dežele Kranjske velike Avstrije".

V začetku našega stoletja pa je med slovenskimi izseljenci v ZDA zaoral globoko brazdo **p. Kazimir Zakrajšek**. Bolelo ga je, ko je videl, koliko mladih mož odhaja preko morja reševati svoje kmetije in kako jim kmalu slede cele družine. Poročila so vedela povedati, kako se izgubljajo v tuji zemlji narodno in versko, kako jih celo domači brezverci trgajo od Boga. Kot mlad in goreč duhovnik-frančiškan jim je sledil preko Atlantika in 16. novembra 1906 tudi sam stopil na ameriška tla. Nastanil se je v New Yorku, kjer je začel zbirati Slovence v nemški cerkvi sv. Nikolaja, obenem pa je začel obiskovati druge slovenske naselbine širom Amerike. Kmalu je ustanovil **Rafaelovo družbo**, ki naj bi povezala naše izseljence med seboj in z domovino. Res je družba zaživela tudi doma kot škofijska organizacija za izseljence ter vsa leta do druge svetovne vojne brez dvoma napravila mnogo dobrega v pomoč slovenskim zdomcem.

Da bi dosegel tiste, ki jih osebno ni mogel, je p. Kazimir ustanovil verski list **AVE MARIA**. Slovenski protiverski izseljenski listi, ki so mesečnik napadali in ga imenovali "Fratrova flika" ter "Ave Micka", so že zdavnaj zašli, **AVE MARIA** pa je kljub neverjetnim nasprotovanjem ostala in v teku desetletij tisočem pomagala ohraniti pravo pot. Prva številka je izšla 4. marca 1909 v razmerah, ki res niso bile rožnate. Gonja proti vsemu verskemu je bila na višku, izseljenskih duhovnikov vse premalo.

P. Kazimir je vztrajno prosil za nove sodelavce in s svojimi klici razgibal domovino, ki se doslej za svoje izseljence ni dosti brigala. Da bi bilo delo uspešnejše in trajnejše, je slovenska frančiškanska provinca napravila korak naprej. Tedanji provincial p. Angel Mlejnik je **13. julija 1912** dobil od svete stolice dovoljenje za ustanovitev ameriškega komisariata. Nato se je slovensko redovno vodstvo obrnilo še na vrhovnega predstojnika reda, ki je z odlokom 1. avgusta istega leta prošnji ustregel. Ustanovno pismo, ki citira rimske in redovne odloke, je podpisal po seji slovenskega definitorija p. provincial dne 30. avgusta. Istočasno je bil p. Kazimir imenovan za prvega predstojnika novoustanovljenega ameriškega komisariata. Ker je videl enake potrebe med hrvaškimi in slovaškimi izseljenci, je pritegnil v komisariat tudi hrvaške in slovaške frančiškane. Tako je prav naš komisariat pripomogel, da sta kasneje (leta 1927) zrastle iz njegovih temeljev še dva: hrvaški in slovaški. Oba še vedno delujeta vsak med svojim izseljenskim narodom ZDA.

In tako se je začelo. V New Yorku je bila ustanovljena slovenska župnija sv. Cirila, da so Slovenci končno prišli iz nemške cerkve na svoje. Sedež komisariata pa se je iz Brooklyna, N.Y., premaknil v sredino ZDA, v Lemont pri Chicagu, Illinois. Tu so frančiškani na kaj razsežni kupljeni farmi postavili leseno cerkvico s samostanom. Začeli so v lastnem noviciatu in seminšču z vzgjo fančiškanskega rodu sinov ameriških Slovencev. Kar lepo število duhovniških poklicev je

Pokojni p. Kazimir, oče komisariata
* 1878 v Preserju — † 1958 v Lemontu

vzkliko. Razumljivo se je preselila v Lemont tudi AVE MARIA, cerkva s kopijo brezjanske Marije Pomagaj pa je kmalu postala priljubljena božja pot slovenskih izseljencev — **ameriške Brezje**. Marijino sliko je leta 1926 slovesno kronal ljubljanski knezoškof Anton Bonaventura Jeglič. V Lemontu se je vršil leta 1929 **Vseameriški katoliški shod**, ki je zbral nad deset tisoč slovenskih izseljencev ter pomeni tudi začetek dela za Baragovo proglasitev blaženim. Tu je bil tudi slovenski **Marijanski kongres** v juliju 1954, leto za letom pa se vrste romarske slovesnosti, na katere se zbirajo ameriški Slovenci od blizu in daleč. Danes je v Lemontu velik zidan samostan s cerkvico Marije Pomagaj, lastno tiskarno, prostornim Baragovim domom za oskrbo romarjev (zgradili so ga frančiškani sami), ki izven romarske sezone služi za Dom duhovnih vaj. Lepo urejen in razsežen park z lursko votlino je kaj pripraven za romarske slovesnosti na prostem. Na samostanskem pokopališču pod parkom je našel med že številnimi pokojnimi frančiškani svoje počivališče tudi tako oklevetani mučeniški škof Gregorij Rožman: slovenski romarji obiskujejo njegov grob kot grob svetnika.

Kako je v Sloveniji goreči p. Kazimir "lovil" patre za odhod v komisariat, nam je mimogrede omenil naš p. Bernard v svojem članku avgustove številke MISLI. P. Kazimirja ni nič motilo, da je v Ameriki slovenski protiverski list norčavo javil svojim bralcem: "Zakrajšek v Rimu! Trojčki so! . . ." Lahko se je pater norčiji in jezi nasprotnikov smejal v brk: Zmotili ste se! Četvorčki so, četvorčki! Še eden pride za tremi — p. Bernard . . .

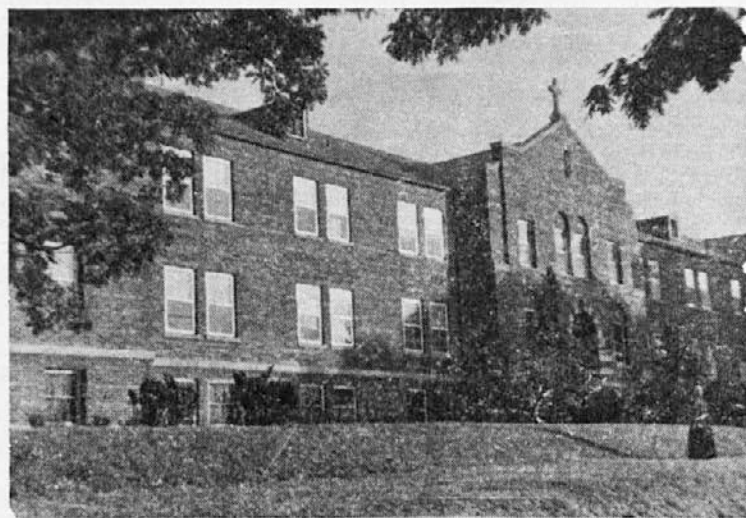
Naš sydneyjski starosta, ki je sam toliko let delal v komisariatu in bil nekaj časa tudi sam njegov predstojnik, bi nam lahko marsikaj zanimivega napisal.

Vsekakor je šestdeset let kar lepa in dolga doba. Doba dela in žrtev, ki je mnogo pripomogla, da so ameriški Slovenci še vedno Slovenci in da je kljub tujini in pritisku velik del našega izseljenskega naroda

v ZDA ostal zvest veri. Poleg romanj in duhovnih vaj ter izdajanja mesečnika AVE MARIA skrbje frančiškani za misijone in verske obnove po raznih slovenskih naselbinah. Kustodija od vseh slovenskih fara (v ZDA je 29 slovenskih in 12 mešanih župnij) oskrbuje šest: New York (Sv. Ciril), South Chicago (Sv. Jurij), Chicago (Sv. Štefan), Detroit, Mich. (Sv. Janez Vianej), Johnstown, Pa. (Sv. Terezija) in Milwaukee, Wis. (Sv. Janez Evangelist). Sedanji predstojnik kustodije je že v Ameriki rojen p. Blaž Chemazar, ki je bil med nami v Avstraliji ob priliki blagoslovitve slovenske cerkve v Kew. Marsikateri bravec ga je srečal in se čudil njegovi slovenski zavesti in lepi slovenščini. Število patrov kustodije je danes 28, duhovniški kandidati so trije, redovni bratje pa štirje.

Zanimivo je dejstvo, kako Bog na svoj način povrne žrtve. Slovenska redovna provinca je v teku let svoje člane večkrat težko žrtvovala delu med ameriškimi izseljenci. Na račun komisariata je za delo doma izgubila marsikatero odlično delavno moč: p. Hugona, p. Bernarda, p. Odila, p. Aleksandra . . . In vendar se ji je po božjih nedoumih načrtih vse to bogato obrestovalo, prav na svojstven način. Kako pa? Po vojni nas je bila kar čedna skupina slovenskih frančiškanov po begunskih taboriščih. Če bi ne imeli ameriškega komisariata, bi ne imeli kam iti. Porazgubili bi se verjetno po raznih redovnih hišah Evrope, kot smo bili tudi med študijem nekateri v Schwazu, drugi v Boznu, tretji v Rimu . . . Tako pa za provinco ni bilo skrbi za nas, saj je imela svojih brig doma dovolj. Čim so se vrata Amerike beguncem odprla, smo šli "domov". Lemont nas je sprejel kot svoje. Patri so začeli v materinem jeziku takoj delovati med izseljenci, mi pa po končanih študijah na domačem bagooslovju ameriških Brezij prav tako.

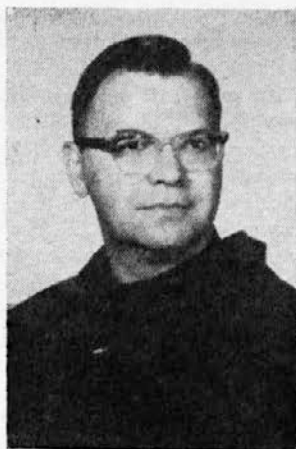
Da je komisariat s svojim začetkom pred šestdesetimi leti postavil temelj še dvema drugima komisariatoma, sem že omenil. Enako je zasluga slovenske frančiškanske družine v ZDA, da so prišle med ameriške izseljence slovenske mariborske šolske sestre sv. Frančiška. Začele so zbirati in vzgajati izseljensko mladino. Iz skromnih začetkov je zrastle samostojna ameriška provinca slovenskih sester. — Pa tudi avstralski Slovenci so si z ameriškimi frančiškanskimi komisariatom pošteno "v žlahti". Kako pa?

LEMONT — ameriške Brezje
in sedež komisariata

Komisariat je bil namreč tisti, ki je prisluhnil prošnjam iz Avstralije, kamor so se po drugi svetovni vojni začeli naseljevati slovenski begunci, svojih duhovnikov pa niso imeli. Škof Rožman je v svoji očetovski skrbi za izseljence izrazil željo p. komisarju, naj se zavzame za Avstralijo. Leta 1951 sta iz ZDA prišla na peto celino prva dva patra, pionirjem med vami še dobro v spominu, p. Klavdij in p. Beno. Res sta se po dveh letih dela vrnila v Ameriko, a začetek je bil storjen in naše MISLI so kot mimiografiran list pod njunim vodstvom zagledale beli dan. Leta 1955 je iz Amerike dospel naš zaslužni p. Bernard (Tudi "V Avstralijo? — Zdaj pa ja!" bi bil kaj zanimiv članek . . .), po enem letu sem mu iz Lemonta sledil jaz, meni pa nekaj let kasneje p. Valerijan. Enako je bil član ameriškega komisariata pokojni p. Odilo, ki je štiri leta dela daroval avstralskim Slovencem. Tako je brez dvoma ameriški frančiškanski komisariat začetnik in nosilec dušnopastirske misije med avstralskimi Slovenci. Zdaj pa se je čas že toliko spremenil, da lahko pričakujemo pomoč tudi iz redovne province doma, ki bo — upam — v bodočih letih nadaljevala z delom na peti celini. P. Stanko je prvi, ki je prišel nam v pomoč naravnost iz domovine.

Ob ustanovitvi je ameriškemu komisariatu le malo kdo prisodil, da bo doživel 60-letni jubilej. Tudi za AVE MARIJO so že zdavnaj govorili, da bo v nekaj letih nehala izhajati. Zakaj? Ker ne bo več ameriških Slovencev, so rekli . . . Pa še žive in danes vse kaže, da jih z injekcijo povojnih priseljencev še ne bo tako hitro konec. Bog daj, da se motijo tudi tisti, ki prerokujejo, da bo z avstralsko Slovenijo hitreje končano. Morda bo res, pa vendar . . . Do posnemanja naših

**P. Blaž
CHEMAZAR,
sedanji
predstojnik**

ameriških rojakov z ustanavljanjem lastnih zavarovalnic, posojilnic in bank se menda res ne bomo nikoli dokopali — premalo zaupanja imamo v moč skupnosti in poštenost vodstva. Še naša maloštevilna društva več ali manj le životarijo, ker bi vsakdo rad samo prejemal, nevaležno delo v odboru ga pa ne mika. Tudi naše Slomškove šole imajo kljub lepim prilikam kaj nizek odstotek slovenskih otrok. Smo pač z malim zadovoljni — vsaj to malo držimo in ohranimo ter razširimo! Nekaj smo le dosegli — vsak uspeh je uspeh, pa če je še tako skromen.

Da nismo tako podjetni kot Slovenci v ZDA in manj zaupamo vase, torej ni nobena skrivnost. Da nas grob še ne čaka, — to pa dokažimo z resnim delom za našo narodno in versko skupnost!

P. BAZILIJ

VERSKA VZGOJA OTROK

Anica SRNEC

MNOGI STARSI, ki pošiljajo svoje otroke v katoliško šolo z namenom, da bi dobili solidno versko vzgojo, so nezadovoljni ali celo zbegani, ko vidijo, kaj in kako se otroci učijo pri veroučnih urah. Premnogi kimajo z glavami češ: risanje pri verouku, le kdo je že kaj takega videl in slišal?! Nas so vse drugače učili. Vsaj deset božjih zapovedi smo znali, današnja mladina pa še tega ne ve na pamet . . .

Res je razlika med načinom učenja velika. Sicer pa spremembe v metodiki niso samo pri verouku, temveč na celotnem vzgojnem področju. Mi smo se na primer svoj čas dosti učili na pamet, a večkrat nismo vedeli, kaj se prav za prav učimo in zakaj. Danes je splošni poudarek pri pouku na tem, da otrok snov zares razume, da čim več išče in raziskuje ter sam pride do kakega zaključka. Zaradi tega delajo otroci poizkuse, gredo na ekskurzije, debatirajo . . .

Kot nujna posledica tudi tradicionalna avtoriteta

učitelja izginja iz šol. Danes je vloga učitelja, da vodi, svetuje, daje smernice . . . Ker današnja mladina hoče pri vsaki stvari vedeti **zakaj** to in ono, je učiteljska služba brez dvoma mnogo bolj zahtevna. Današnja mladina odklanja slepo pokorščino. Mi smo ubogali, ker smo se bali učiteljev. Včasih mi gre v šoli pošteno na smeh, ko mi pride na misel, kako smo se mi tresli pred profesorji. Pa mi ni žal, da moji učenci ne trepetajo pred mano. Ker so odnosi med otroci in vzgojitelji bolj sproščeni, so otroci manj zahrbtni, bolj iskreni in odkriti. Prav zato lahko učitelj danes stori veliko dobrega, ker se učenci upajo obrniti nanj v svojih problemih, zlasti še če pri starših ne najdejo dosti razumevanja in časa.

Pri tako velikih spremembah na splošnem vzgojnem polju je tudi Cerkev začela iskati novih poti pri učenju verouka. Sicer je pa II. vatikanski koncil sam prinesel dosti sprememb, ki so tudi nujno vodile k drugemu

načinu učenja verouka. Namen teh sprememb je podati verske resnice v jeziku in načinu, ki je razumljiv mentaliteti modernega človeka. Tako bo moderni človek lažje prispel do globljega osebnega spoznanja in po veri ravnal v vsakdanjem življenju.

Cerkev je v prehodni dobi in išče najboljšo pot, kako v našem času pokazati lepote in vrednote Kristusove blagovesti. V taki dobi je pa nekaj zmede in nerazumevanja neizbežen pojav. Veroučne ure so v vsaki šoli različne — zavisijo veliko od posameznih veroučiteljev, kako si razlagajo spremembe. Eni imajo tako neprijetne spomine iz svoje mladosti, ko so se katekizem morali učiti na pamet brez pravega razumevanja, da sedaj gredo v drugo skrajnost in ostanejo le pri igranju in risanju. Seveda njihovi učenci res ne bodo dosti odnesli in ne bodo znali niti osnovnih verskih resnic. Drugi se zopet trdno držijo tradicije in pri njihovih urah se otroci verjetno strašno dolgočasijo, zlasti še če imajo pri ostalem pouku vse zanimivejšo metodo učenja. Star pregovor: Srednja pot — najboljša pot! velja tudi tukaj. Saj gre za metodične poskuse, ki pa se morajo še temeljito skristalizirati, da bodo ohranili svojo veljavo.

Največkrat govorimo o Cerkvi v tretji osebi in pozabimo, da smo **MI VSI** del Cerkve in da imamo prav **VSI** važno vlogo pri vzgoji mladine. Če hočemo ali ne — **mladina nas kritično opazuje**. Pozabiti ne smemo, da se vera ne uči z veliko besedami, ampak predvsem **z zgledom, z našim vsakdanjim življenjem po veri**. Vera bi morala biti kot zrak, ki ga otroci diha ne samo

v šoli, ampak tudi doma. Čim več imam izkušnje v šoli kot vzgojiteljica, tem bolj sem prepričana, da dobra vzgoja — tudi verska — pride od doma. Brez te šole še taka dobra katoliška šola — kaj šele državna z urico verouka na teden ali pa še tisto ne (starši na to vse premalo ali pa nič ne mislijo!) — ne pomeni dosti. Brez sodelovanja staršev nobena šola ne more dovolj storiti. Danes se hočejo otroci porazgovoriti, hočejo odgovore za vse svoje **zakaj**. Ne splošno bi morali starši posvetiti več časa otrokom, kajti noben vzgojitelj, pa naj bo še tako dober, ne more prevzeti vloge staršev. Idealno bi bilo, da bi starši in vzgojitelji redno sodelovali, zlasti še pri verski vzgoji.

To je prav za prav tudi namen novega katekizma, kjer teoretičen verski nauk skušajo prenesti v vsakdanje življenjske razmere. Naj vzamem primer: Kaj naj pomeni otroku peta božja zapoved: Ne ubijaj! Da bo otrok pravilno razumel to zapoved v našem času, se veroučni razred razgovarja o prometnih nesrečah, gleda slike o nesrečah ali jih morda celo riše. Preko tega pridejo otroci nekako sami do zaključka, da je tudi lahkomišelnost vožnja greh proti božji zapovedi, ne le da primeš revolver v roke in nekoga ustreliš. Če bo otrok videl, da njegov ata previdno vozi, bo vedel, da tudi oče to zapoved vzame resno ter se po njej ravna. Ali pa . . .

Prav vsi pridemo v stik z mladino in smo takorekoč kateheti, dobri ali slabi, na praktičnem polju — kakršna so pač naša dejanja v vsakdanjem življenju.

SPET BLIŽE KONGRESU

Vino, ki ga bodo uporabljali pri kongresnih mašah na stadionu, že čaka. Grozdje je nabral kot dar farmarjev Father Norman Duck v Leeton in Griffith okraju (N.S.W.) vinarna Bortoli ga je pripravila prav za kongres in Father Duck je novo vino blagoslovil. — Žitni farmarji Wimmera in Mallee (Vic.) okrajev so darovali žito za hostije. Štirje mlini bodo napravili moko, ter jo bodo pravočasno odposlali sestrām Najsv. Zakramenta v Armadale (okraj Melbourne). Te sestre

za večino fara pečejo hostije. Napekle bodo dovolj za kongresne maše in tisoče obhajil kongresnih dni.

—o—

Bolni, pohabljeni in ostareli verniki, ki ne morejo sodelovati pri duhovni obnovi po svojih župnijah, se bodo na petek 17. novembra ob sedmih zvečer zbrali na Melbourne Showgrounds k sveti maši na prostem in blagoslovu bolnikov. Mašo bo opravil kardinal Gilroy. Enako bodo imeli bolniki na istem prostoru svoje zborovanje z mašo tudi v tednu kongresa (petek 23. februarja). Lepo, da so se organizatorji kongresnih slovesnosti posebej spomnili bolnikov in njihovega apostolata žrtve. Zanje je bila sprejeta tudi posebna kongresna molitev. Slovenski prevod je potrdil nadškof Knox dne 24. aprila in se glasi:

**BOG NAŠ OČE, POSLAL SI SVOJEGA SINA SKOZI SMRT
K SLAVI NJEGOVEGA ŽIVLJENJA V TEBI.
SPOMINJAJ SE SVOJEGA LJUDSTVA, KI MU JE PODOBNO V TRPLJENJU.
PRIPELJI VSE K POLNOSTI ŽIVLJENJA,
KI NAM GA JE ON POKAZAL IN NAM GA JE VOLJAN DATI.
NAJ BO VSAKO PRAZNOVANJE EVHARISTIČNE SKRIVNOSTI
RESNIČNA ZAHVALA ZA TVOJO PRISOTNOST.
NAJ BUDI V NAS VESELO ŽELJO PO VEČNEM ŽIVLJENJU. AMEN.**

Gervaz in Protaz

Zapisal PEPE METULJ

TO ZGODBO pripoveduje komposteljski romar Jok v Jalnovi povesti Ovčar Marko. Morda ste jo kdaj brali, pa spet pozabili. Zato sem poriskal po spominu, jo zapisal in poslal p. uredniku.

*

Gervaz in Protaz sta bila dvojčka. Tako drug drugemu podobna, da ju niso ločili. V trdem sta zrasla, siromašno živela. En sam lonc sta premogla. V njem sta kuhala, kadar sta kaj imele.

Spala sta v plevniku pri Juriju na Rodinah (na Gorenjskem), oba na enem otepu, odeta s starim kožuhom.

Nabirala sta rože in gorski mah in tako rada sta se imela, da nista mogla drug brez drugega kaj početi.

V kresni noči se je sanjalo Gervazu: Ko boš jutri na Zelenici brskal med ruševjem za mahom, boš naletel na zarjavel kavelj stare verige. Pograbl ga in koplji tam tri pedi globoko, pa se bo vama, tebi in bratu, dobro godilo.

Do pičice enako se je sanjalo tudi Protazu.

Bila sta trdno prepričana, da se bodo sanje uresničile. Šla sta nabirat mah, blizu skupaj, komaj nekaj grmov narazen. Brskala sta v zemljo in se veselo pogovarjala. Nobeden ni vedel, da je imel tudi brat enake sanje. Oba sta pa mislila na to, kako bosta brata razveselila.

Na mah je utihnil Protaz.

Takoj za njim je umolknil Gervaz.

Protaz je res naletel na zarjavel kavelj stare verige, kakor je bil o njem sanjal. Potegnil je zanj, upreti se je moral z vso močjo — in izvlekel je staro verigo. Bila je vsa zlata in tako debela, kot najtežji zaviralnik pri parizarju. Grofijo bi lahko kupil samo s tistim zlatom, ki ga je držal v roki. Še več bogatije je pa ostalo skrite tri pedi pod rušo.

O, da bi bil takoj poklical Gervaza Protaz! Pa ga rajši ni nič poklical. Le zakaj ne?

Prav takrat je tudi Gervaz izpulil iz ruše zarjavel kavelj in potlej prav tako zlato verigo. Tudi on ni poklical brata in ni dalje kopal, da bi iz-

vlekel iz zemlje še ostalo bogastvo. Le zakaj tega ni storil?

Oba sta na tihem premišljevala:

Če pokličem brata in mu pokažem, kaj sem našel, mu moram odstopiti najmanj polovico. Rajši še več. Če ne, bo rekel, da sem grd. Saj bi tudi jaz sam tako rekel. Dvojčka sva.

In sta oba varno skrila pod mah najdeno zlato verigo, zaznamovala natančno kraj in si ogledala okolico, da ne bi zgrešila, ko spet prideta tja — ampak vsak zase.

Gervaz je sklenil pri sebi: Jutri se vrnem, odkopljem zaklad in ga odnesem. Bratu bom dal lep delež, da bo imel za vedno dovolj, jaz pa postanem velik gospod.

Do pičice tako je sklenil sam pri sebi Protaz.

Nič več nista spala na istem otepu in pod istim kožuhom. Nič več nista jedla iz istega lonca. Vsak zase sta hodila iskat tisti kraj, kjer sta oni dan našla zlato verigo. Leto in dan je iskal Gervaz, pa ni mogel najti. Leto in dan je iskal tudi Protaz, tudi on je iskal brez uspeha. Pravi grm se ni hotel pokazati ne Gervazu ne Protazu. Brata, do pičice podobna si dvojčka, sta začela drug drugemu obračati hrbet.

Nazadnje sta odšla v svet, vsak v nasprotno stran. Nikoli več se nista srečala. Obema se je do smrti bridko godilo.

*

Tako zgodbo je povedal komposteljski romar Jok v povesti Ovčar Marko. Jaz sem jo prepisal iz spomina, ker knjige nimam pri roki. Nič ni dostavil Jok, da v zgodbi tiči nauk. Tudi jaz, Pepe Metulj, ne bom za druge kopal vanjo za naukom. Če ga sami ne znate izkopati, naj pa žal ostane v zgodbi, kakor zlata veriga na Zelenici.

TVOJA BESEDA, Gospod,
je beseda velike potrpežljivosti,
ki seje brezmejno upanje:
kdor seje v solzah, bo žel v veselju,
če zrno ne umrje, ne rodi sadu,
mera pa je sto za eno.
Gospod, zasej MIR v mojo dušo,
zasej upanje vate,
upanje v Tvojo besedo,
ki je učinkovitejša
kot vse človeško načrtovanje.

(Iz Dnevnika sodobnega fanta)

Sveta Gora se v jesen odeva.
kraj prelepi davnega spomina.
Kot molitve glas je tu tišina,
ki Devico hvali v dan iz dneva.

Jesensko naročilo

LJUBKA ŠORLI, Gorica

Hram Marijin, lep in veličasten,
lastovka samotna obletava,
kot da proč ne more brez pozdrava:
klic daljav jo vabi, klic oblasten.

Lastovka, ti ptica draga, mila,
ko čez morje prineso te krila,
k bratom, tam naseljenim, poglej!
Da od tu Marija jih pozdravlja,
da ljubo jih s Sinom blagoslavlja
in da zanje prosi, jim povej!

Moje prvo srečanje z njo

P. BERNARD, O.F.M.

NIČ NE TAJIM — lahko bi njeno ime že kar tukaj povedal. In zakaj ne celo zgoraj v naslovu? Zares bi se to lahko čisto varno zgodilo. Saj je zvesta življenjska družica lepe večine zemljanov moškega spola, posebno še, če primerno število let dožive. In je ta družica taka, da si kljub njeni stanoviti prisotnosti človek lahko ohrani dobro ime.

Nisem pa še bral, se mi zdi, da bi bil kdo to svojo življenjsko družico s peresom v pisavi in tisku proslavil. Morda tega res še nikdo ni storil. Če je, tudi prav. Če pa le ni, zakaj jaz ne bi bil prvi? Biti prvi, saj veš ti, ki bereš, pomeni včasih zlato medaljo. Je pa še nekaj pri stvari. Zelo se mi zdi, da se nihče

drug ni z njo tako dramatično prvokrat srečal, kot je to mene zadelo.

In zdaj brž preskočimo čase in kraje, seveda v mislih samo, da pridemo do resničnega prvega "srečanja z njo". S srečanjem samim se bo razodelo tudi njeno ime.

✱

Bilo je v letu 1930. Sem že večkrat pisal kjer koli že, da smo v tistem letu začeli tam v Ameriki krepko baragovati. Skoraj mesec za mesecem, v raznih slovenskih naselbinah. Slavili smo našega velikega misijonarja in škofa Friderika Baraga iz Male vasi pri Dobrniču. Bilo je ravno sto let, odkar je bil stopil prvič na ameriška tla.

Neko nedeljo tistega leta smo baragovali v mestecu Calumetu, visoko v michiganski državi. Slovenski rojaki so v mestu mnogo let poprej postavili veličastno cerkev v patronstvo sv. Jožefa. Bilo je menda okoli leta 1900 ali blizu. Imela je tudi obilo prostora. Ko smo prišli na Calumet za baragovanje, je bilo že premalo Slovencev, da bi jo napolnili do kraja. Ko so namreč zaprli krajevne rudnike, so se mnogi izselili: v Detroit, v Milwaukee in še kam drugam.

Vendar je bil leta 1930 Sv. Jožef na Calumetu še dobro slovenski — le kako je z njim danes? Za naše baragovanje tisto nedeljo se je nabralo dosti ljudi od blizu in daleč. Da je bila proslava toliko bolj slovenska, smo se nekje zvrstili v sprevod in okoli bloka v procesiji odkorakali v cerkev. Bil je lep dan in sonce je veselo obsevalo celotno cerkveno pročelje. (To o soncu je bilo potrebno posebej poudariti in ti, ki bereš, si posebej zapomni!) Zvonovi so peli, bandera so vihrala, pa to je za "srečanje z njo" vse manj važno kot — sonce . . .

Od blokovega vogala do cerkvenih vrat je bila prilična razdalja. Na nasprotni strani ceste, prav pred vhodom v cerkev, sem zagledal clevelandskega Antona Grdina, kako lovi našo procesijo v svoj filmski aparat. Da, to je bil neizogibni Tone Grdina, ki bi o njem lahko debelo knjigo napisal. Povsod je bil zraven, kjer je bilo kaj slovenskega in krščanskega za nameček. Izdelovanje filmov je bil njegov poseben konjiček.

Zavedel sem se, da bo film tudi mene ujel. Vzravnal sem se v kar najbolj mogočo pokončno držo in čvrsto korakal. Tako se spodobi za sliko, ki jo bo Anton Grdina več kot enkrat kjer koli pokazal! Ko smo pred vhodom zavijali v cerkev, sem se prav po vojaško okrenil na desno in vstopil. Potem me je prevzela misel na baragovanje in nič več nisem mislil na to, da je Anton Grdina z drugimi vred tudi mene v svojo filmsko škaflo zaprl.

Ker bo še nekaj časa preteklo, da pride do mojega "prvega srečanja z njo", naj še kaj drugega o Antonu Grdinu in sebi povem. Skočimo za deset let naprej in se ustavimo v decembru 1940!

*

Anton Grdina ni le sam rad izdeloval filme, tudi od drugod si jih je nabavljajl in vrtil po dvoranah. Imel jih je celo zalogo — le kje utegnejo biti danes? Ko sem misijonaril po Kanadi, mi je prav rad kaj posodil. Tako na primer film, ki je kazal proslavo 800-letnice Stične in njenih belih menihov nekaj let poprej.

Konec tedna pred prvo nedeljo v decembru 1940 sem bil med Slovenci v kraju Val d'Or (Dolina zlata) visoko v provinci Quebec. Ko smo v nedeljo vse lepo opravili v cerkvi, sem vernike povabil v dvorano in jim zavrtel film o Stični. Lepo število jih je prišlo. Ko je film tekkel, sem vmes tu pa tam kaj pripomnil. Samo za hip, če se prav spominjam, se je pokazal na sliki dr. Korošec. Pripomnil sem:

"Dr. Anton Korošec, vsi ga poznate!"

Iz ozadja dvorane je prišel odmev:

"Je umrl!"

"O, to pa ne! S kom ga zamenjate?"

"Z nikomer. Zjutraj sem slišal na radiu".

Ustavil sem film.

"In kaj je radio še povedal?"

"Nekaj več že, veliko pa ne. Nisem razumel, je bilo po francosko".

Tudi vsi drugi v dvorani so šele tedaj zvedeli za Koroščevo smrt.

Spet sem pogljal film in komaj čakal konca. V kratkih besedah sem se poslovil od rojakov, hitro pospravil reči in bežal v župnišče. Takoj sem naletel na dnevnik v francoščini in začel listati. Res sem našel kratko notico, da je v Belgradu nenadoma umrl svetovno znani državnik dr. Anton Korošec. Podrobnosti še niso znane . . .

To je bilo vse. Vsekakor sem torej tudi za Koroščevo smrt zvedel v precej dramatičnih okoliščinah. Ne bom jih pozabil.

*

Vrnimo se nazaj v leto 1930 — če ni bilo že leto pozneje. Anton Grdina je napovedal kazanje filma o baragovanju na Calumetu. Seveda sem moral biti zraven. S ponosom sem gledal sebe na platnu, kako krepko vzravnal korakam proti vhodu cerkve sv. Jožefa. Tudi tisti vojaško odrezani obrat na desno je prišel na vrsto. Tedaj pa . . .

"Ni mogoče!" sem vzkliknil kar dosti na glas. Z obema rokama sem si segel na vrh glave in tipal. Prvič v življenju sem tako skrbno tipal, da sem res pod prsti nekaj pogrešil . . .

Na filmski sliki mojega dvojnika pred cerkvenimi vrati je pa vrhu glave kar zagorelo. Mislim bi človek, da se je res sonce nanjo spustilo in slepilo naše oči.

Rojak, moj dobri prijatelj, ki je v bližini sedel, se je nagnil k meni in vprašal: "Kaj pa je tisto, da ni mogoče?"

"Da imam — plešo . . ."

"Seveda jo imaš! Kako ne bi vedel?"

"Nisem in nisem. Kako naj le vem? Povedal mi nihče ni, samega sebe od zadaj ne vidim. Tu spredaj nad čelom imam pa še prav dosti las."

"Slava nesmrtna Antonu Grdinu, da ti je plešo odkril! Pa te je hudo potrlo, kot vidim. Poglej po drugih v dvorani. Marsikdo jo ima, pa še vse bolj paradno od tvoje. Kar potolaži se!"

Nisem mu odgovoril, a do konca filma me je "potrtost" res že minila. Imel sem pogum, da sem se Antonu Grdinu za nenadno razodetje osebno zahvalil. Smejal se je kaj navihano in še drugim povedal.

Tako torej sem se "prvič srečal z njo", s svojo zvesto življenjsko družico. Počasi sem se z njo docela sprijaznil. Tudi ona se na mojem vrhu kar dobro počuti. Celo raste in se širi, in se bo najbrž vse do tistega zadnjega dne . . .

POZDRAV MIRU IN SPRAVE

P. BAZILIJ

IZ KNJIG STARE ZAVEZE ni težko dognati, kako so se Judje med seboj pozdravljali. Želeli so si mir in pozdrav resničnega spoštovanja ter prijateljstva je bil objem — **poljub miru**. To je bila lepa tradicionalna navađa, ki jo zasledimo v vsej judovski zgodovini in jim je postala pravi obred. Spremljala je razne starodavne običaje, ki so jih Judje kljub poganškemu okolju ali pa prav zaradi tega okolja trdno držali in še bolj poudarjali. Saj so jih vezali v eno družino božjega ljudstva. Ta "poljub miru" je bil nekak uvod v vse, kar jih je družilo, tudi uvod k skupnim obedom. Gest, ki bi ne prejel ob vstopu v hišo tega objema, bi bil s tem oropan najobčnejšega znaka prijateljskega, dobrodošlega sprejema.

Če to razumemo, bomo razumeli Kristusove besede v hiši farizeja Simona. Ko so se pohujševali nad skesano javno grešnico, ki je poljubljala Jezusove noge, jih močila s solzami, brisala s svojimi lasmi in jih mazila z oljem, je Kristus gostitelju Simonu med drugimi poudaril: "... Poljubil me nisi (ob vstopu), ta pa ni nehala, odkar je prišla, poljubljati mojih nog..." (Lk 7,45). Res hud očitek v judovskih očeh, ki je bil upravičen in je Simona gotovo zadel v živo.

"**Mir vam bodi!**" S tem pozdravom je tudi vstali Kristus razveselil apostole, ko se jim je prikazal. Pozdrav, ki ga je Odrašenik zapustil mladi Cerkvi. Prelep pozdrav, da bi ga ne prenesel iz stare v novo zavezo in brez dvoma so se ga poleg judovskih učencev, ki so ga že poznali, z vsem srcem oklenili tudi spreobrnjenci iz poganstva. Saj jih je družil v novo bratstvo enako mislečih, ki se ljubijo med seboj. V prvem pismu apostola Petra beremo med drugimi opomini: "... Pozdravite se med seboj s poljubom ljubezni..." (1 Pet 5,14).

Obisk

Vzljubil sem moža

že ko potrkal je na vrata.

Sprejel sem ga kot brat bi brata

— napolni čaši sem za dva.

Še vi kdaj tiho odpahnite dver:
skupno bomo laže pokramljali...

Ko bomo venca jagode zobali,
s stene Križanec delil ljubezen bo in mir.

I. BURNIK

Tako so se torej pozdravljali prvi kristjani in sprejeli "poljub miru" tudi v svoje molitvene obrede. Lahko rečemo, da je še vedno najlepši krščanski pozdrav in znak bratske ljubezni. Cerkve ga uporabljajo pri mnogih obredih in tudi blagoslov domov se prične z besedami: "**Mir tej hiši!**"

Pri mašni daritvi, tako v prejšnjem kakor v obnovljenem obredu, mašnik pred lomljenjem Kruha razprostre roke in spregovori ljudstvu: "**Gospodov mir bodi vedno z vami!**" Kako globok pomen: Brez miru v srcu ni mogoče prejeti božjega Kruha. Če je kdo, ki nima ali noče tega miru, naj odstopi, naj ne prejme obhajila, ker ga ni vreden! Vse, kar ima kdo proti svojemu bratu in kali ta notranji mir, naj se pozabi, naj bo odpuščeno — to je edini način, da smo resnično božjega odpuščanja tudi sami vredni in živimo v božji ljubezni...

Pri starem mašnem obredu — lahko se še spomnimo — sta se pri slovesnih mašah objela mašnik in diakon, ta je nato ponesel "poljub miru" subdiakonu. Pri samostanskih mašah, pri katerih so bili zbrani menihi, je šel ta obred "poljuba miru" od mašnika pa do zadnjega, najmlajšega redovnika v koru. Gotovo ostanek prvotnega obreda prvih kristjanov. Pri ljudskih mašah pa se je to v teku časa opustilo in je navada znova zaživela v novi obliki mašne daritve. Danes duhovnik pred obhajilom po izrazu želje, naj bo Gospodov mir z vsemi, pozove zbrane vernike k javnemu dokazu miru in sprave. Pri slovenski maši se ta poziv navadno glasi: "**Podajte si roke v znamenje miru in sprave!**" Lahko se glasi tudi drugače, a pomen je isti kot sem ga že zgoraj opisal. Pri angleških mašah slišite: "**Let us offer each other the Sign of Peace!**"

Kaj naj pomeni, že vemo. Kako izvršimo ta del obreda, pa zavisi od navad različnih dežel in ljudstev. Pri nas je običajni pozdrav stisk roke, zato duhovnik pozove kar naravnost k temu. V gotovih deželah je lahko samo poklon z glavo, pravi objem ali celo poljub. Po raznih misijonskih deželah so ohranili običajni pozdrav preprostih ljudstev, pa naj bo to rahel udarec dlani ob dlan, ali pa celo nam kaj ne navaden prijateljski pozdrav ribanja nosa ob nos. Način ni važen — važen je pomen: zunanji znak naj za zbrane vernike resnično pomeni to, kar Gospod od nas pred obhajilom želi.

Ta "poljub miru" pri sveti daritvi, pa naj bo že v

kateri koli obliki, je v bistvu molitev. Če pride iz srca, pa četudi je poleg mene popolnoma tuj človek, je najlepše priznanje, da smo pred Bogom vsi enaki in prav vsi božji otroci. In če pri tem kaj izgovorimo (lahko rečemo: "Gospod ti daj mir!" ali kaj podobnega) je tudi to molitev, ki nas druži v eno družino. Uresničujemo Kristusove besede: "Ljubite se med seboj, kakor sem vas jaz ljubil" (Jan 15,12). In pa: "Kjer sta dva ali so trije zbrani v mojem imenu, tam sem jaz sredi med njimi" (Mt 18,20). Če pa je v cerkvi poleg nas morda celo oseba, ki nam ni po srcu, s katero smo se morda sporekli, s katero morda ne govorimo, potem ima ta "poljub miru" še večji pomen. Lepa prilika, da pride naš pozdrav s tako osebo res iz srca in je resničen znak "miru in sprave", dokaz, da hočemo vršiti božjo zapoved ljubezni in pozabiti morebitno krivico. — Včasih bi si prav želeli, da bi sam razporejal ver-

nike po cerkvi, ko pridejo k maši. Prav zaradi pozdrava miru pred obhajilom. Dal bi jim priliko pokazati pri tem pozdravu, koliko je v njih pravega Kristusovega duha. Morda bi jih ravno ta del obredov zopet zbližal in uredil njihove nekrščanske odnose . . .

Eno je gotovo želja Cerkve, ki je ta "poljub miru" v obnovljeni mašni obred zopet uvedla: naj bi trenutek bratskega pozdrava ne bil za nikogar trenutek napetosti, pri katerem je verniku nerodno in komaj čaka, da je mimo. Naj pride iz srca, ki z dobro voljo želi slediti božjemu nauku ljubezni, naj v našem srcu požene globoke korenine bratstva. Naj simbolično prikaže v vsej naravnosti in sproščenosti naš stalni namen: **delati za mir, zaupanje in ljubezen med nami in po vsem svetu.**

SLOVENIK pozdravlja

Msgr. Maksimilijan JEZERNIK, prvi rektor Slovenskega zavoda v Rimu, nam je v objavo poslal sledeče pismo. — Urednik.

Nasha zahvala "Mislim" za plemenito podporo pri gradnji slovenskega zavoda v Rimu. Iskren pozdrav vsem bralcem, celotni skupnosti Slovencev v Avstraliji in še posebej zahvala in priznanje vsem dobrotnikom.

Slovenik v Rimu je končno dejstvo. Prešli smo polovico načrtane poti in zavod že redno sprejema goste. Slovenski ljudje iz vsega sveta so takoj razumeli, kaj pomeni lasten zavod v središču krščanstva in podprli njegovo delo.

Na častnem mestu med graditelji in podporniki Slovenika stoji slovenska skupnost iz Avstralije. Njen delež in zasluge so pri zavodu zgodovinskega pomena. Po obisku škofa dr. Janeza Jenka v Avstraliji, ko je rojakom gradnjo Slovenika toplo priporočil, je šla glavnina vseh njihovih nabirk za zavod. Brez dvoma je ta odziv podvig slovenske povezanosti in narodne skupnosti. Avstralski Slovenci ste nam tako izpričali, da ste nam, četudi v zdomstvu med najbolj oddaljenimi, po srcu gotovo med najbližjimi.

In tako že stoji tudi po Vaši zaslugi v središču krščanstva, s katerim je slovenski narod povezan že nad 1200 let, slovenski zavod "Slovenik". Spomenik je slovenske zavesti in požrtvovalnosti. Predstavlja Slovence in priča vsem krščanskim narodom o slovenskem krščanstvu in o slovenski narodnosti.

S slovensko skupnostjo v Avstraliji nas redno seznanja Vaš mesečnik "Misli", ki je časnikarsko in po številu slovenskih novic odlična slovenska revija in služi, da se rojaki tudi drugod po svetu seznanijo z njo. "Misli" so bile in so tudi danes našemu slovenskemu zavodu v Rimu še posebej naklonjene ter so mu

izkazovale na svojih straneh največjo pozornost. Za redno prinašanje zavodove kronike smo jim dolžni posebno zahvalo, obenem pa jim čestitamo za vse kulturno in narodno poslanstvo, ki ga opravljajo med slovenskimi rojaki v Avstraliji in zdomstvu.

V svoji sredi imate Slovenci v Avstraliji plemenito osebnost, patra Bernarda Ambrožiča, dolgoletnega urednika "Misli", ki je pred kratkim praznoval svojo 80-letnico. Njegovo delovanje v izseljenstvu je zgled, kako naj duhovnik in redovnik med svojimi rojaki v zdomstvu vrši svoje krščansko, narodno in kulturno poslanstvo. Sam sv. oče Pavel VI mu je za njegovo delovanje in žrtev poslal brzojavno svoj blagoslov, kar je v zadoščenje tudi nam in vsem Slovincem, doma in v svetu. Slovenik se patru za njegovo pozornost do zavoda čuti še poseben dolжник.

Trud in sodelovanje slovenske skupnosti pri gradnji zavoda, v kateri tako vidno izstopate prav avstralski rojaki, naj bi bila poročila za sveto in znanstveno vzgojo duhovnikov v Sloveniku. V zgodovini slovenskega naroda je imela Cerkev s svojimi duhovniki največ zaslug za njegovo duhovno in kulturno rast. Nedvomno ima slovenski duhovnik tudi v današnjem svetu tehnike in materialnosti tako danes kot jutri svoje mesto in poslanstvo. Naj bi slovenski študentje-duhovniki blizu Petra v milosti uspešno dozorevali za to nalogo.

Naslednje leto 1973 bomo imeli slavnostno otvoritev zavoda. Dobrodošli vsi! S hvaležnostjo Vas pozdravljam in vam na bodoče sodelovanje do srečnega konca!

P. BAZILIJ

SPET TIPKA

30. septembra 1972

Fr. Basil Valentin O.F.M. in Fr. Stan Zemljak O.F.M.
Baraga House — 19 A'Beckett St., Kew, Vic., 3101
Tel.: 86-8118 in 86-7787

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
Slomšek House — 4 Cameron Court, Kew, Vic. 3101
Tel.: 86-9874

● Zelo domača in prijetna je bila letošnja OČETOV-SKA PROSLAVA na prvo septembrsko nedeljo. Za spremembo smo letos pripravili tudi zakusko, ker smo računali, da nastopov ne bo dovolj. Pa je bilo vsega na pretek: domačih melodij in petja, pa tudi mize so bile polne. Dvorana je bila tudi kar zasedena. Slomškova šola je deklamirala, nastopili so harmonikarji, za domače melodije so odlično poskrbeli Plesničarjevi fantje. Zelo lepo je navzoče presenetil pevski zbor TRIGLAV z nekaj izbranimi pesmimi, ki so bile izredno dobro podane. G. pevovodju in pevcem vse naše priznanje. Hvaležno občinstvo samo želi, da bi se še večkrat oglasili z našega odra. In še nekdo nas je presenetil: petletna Sankovičeva Anita, ki je ob spremljavi Plesničarjev brez vsakega strahu in brezhibno zapela dve dolgi in težki pesmi. Seveda je žela za svoj nastop tak aplavz, kot doslej malokdo na našem odru. Brez dvoma je pred njo še mnogo nastopov, predno bo dorasla.

Iskrena zahvala vsem nastopajočim, pa tudi sestram in pomočnicam, ki so imele skrb za polne mize. Prostovoljni darovi so za kritje stroškov zakuske prinesli \$48.10. Tudi za to vsem iskren Bog plačaj!

● Linhartova igra "VESELI DAN ALI MATIČEK SE ŽENI", ki jo je 2. septembra na našem odru vpriporil dramski odsek Slovenskega društva, je tudi zelo dobro izpadla. Polna dvorana je bila zadovoljna, kar je pokazala z burnim ploskanjem. Nimam namena pisati kritike, lahko pa izrazim svoje priznanje režiserju g. Ivanu Valenčiču in vsem nastopajočim. Igra je precej zahtevna, gotovi prizori naravnost težki za poprečnega igralca. Zelo so igro poživili glasbeni vložki, ki jih je skomponiral Plesničarjev Marko in s svojima bratoma pevce tudi spremljal. Vsekakor je bila celotna prireditev lep kulturni uspeh naše izseljen-ske skupine. Bog daj še več takih. Prav tako je tudi

Spomin na duhovno obnovo v avgustu
— obilo dobre volje žari iz obrazov . . .

ponovitev 23. septembra dobro uspela.

● Na večer 16. septembra smo praznovali dvanajsto obletnico BARAGOVEGA DOMA z domačo zabavo, ki je za bivše Baragovce že tradicionalna. Kot običajno je igral naš orkester BLED, nekaj pa so jih "za poskušnjo" zaigrali tudi novopečeni NEVIHTARJI. Tako je bilo ustrezno tudi "najbolj modernim" med mladino, ostali pa smo si med nevihto pošteno mašili ušesa . . . Dosti ni pomagalo, saj grom je grom. Še dobro, da se nam ni cerkev sesula na glavo . . .

Svečke na torti se je to leto posrečilo ugasniti bivšemu Baragovcu Matiju Štuklju. Moral je pošteno pihniti, saj je svečk že dvanajst.

Odkar smo se za te obletnice preselili iz hostelove obednice v dvorano, se mi zdi, da nekako pogrešam družinske domačnosti večera. A obednica je postala za tak večer že zdavnaj premajhna. Dvorana ima prednost zaradi velikosti, uniči pa nekako medsebojno povezanost v eno družino. Letos je žal manjkalo tudi precej starih Baragovcev — upam, da bodo drugo leto pravočasno zapisali datum v svoj koledar.

Prisrčna zahvala godcem, sestram za ureditev dvorane, s. Emi in požrtvovalnim pomočnicam pa za pripravo dobrot!

● Dne 7. septembra je na svojem domu v Broadmeadowsu nenadno umrl komaj 42-letni Miha Mohor. Pred tremi leti smo pokopali očeta, predlanskim brata Jožeta, zdaj je prišel on na vrsto. Kot brat je tudi Miha legel za običajni prehlad, a srce vročice ni preneslo in je odpovedalo. Miha je bil rojen 10. septembra

1931 v Mrzli vasi, župnija Čatež na Dolenjskem. Številna družina je bila v letu 1941 preseljena v Nemčijo, od koder se je leta 1949 izselila v Avstralijo. Miha je bil še samski in je po očetovi in bratovi smrti tudi sam od Mohorjeve družine živel v Viktoriji. Vsi ostali z materjo so v Južni Avstraliji.

Pokojnega Miha smo prepeljali v slovensko cerkev v ponedeljek zvečer in zanj ob odprti krsti zmolili rožni venec ter ga pokopili, v torek 12. septembra ob devetih pa smo imeli pogrebno mašo. Nato smo ga spemili na keilorsko pokopališče, kjer je zelo pogosto obiskoval grob očeta in brata. Tam je tudi sam našel svoj mir.

Sorodnikom naše iskreno sožalje!

● Krstili so ta mesec sledeče naše družine: Dve deklici je občila krstna voda 3. septembra. Anito je prinesla družina Janeza Žnidaršiča in Zite r. Lustica iz Campbellfielda, Janoš Olasz in Terezija r. Štamppek iz Noble Parka Elizabeto Marijo. — 9. septembra je bila krščena Geni Celestina, nova članica družine Draga Vivoda in Angele r. Matkovič, Campbellfield. — Za Tereziko bodo klicali hčerko, ki je razveselila družino Jožefa Pozveka in Anice r. Krajnovič, North Fawkner. Krstili smo jo 16. septembra. — Naslednji dan je bil krst Mihale, ki sta jo iz East Keilorja prinesla Franjo Radošević in Ljubica r. Simoni. — Dva krsta smo imeli 24. septembra: Elena Marija je prvorojenka Karla Samec in Marije r. Šober, East Kew; Josip pa je prvorojenec mlade družine iz Box Hilla: Ivana Šubert in Bosiljke r. Vinčič.

Vsem družinam iskrene čestitke!

● V septembru so štirje pari stopili pred oltar naše cerkve: Ivan Golež je 2. septembra obljubil zvestobo Rozini Pajnič. Ženin je doma iz Vinskega vrha in krščen pri Sv. Štefanu, nevesta pa je iz Rebeljčje vasi in krščena v Ptuj. — Drago Iglič je 9. sept. podal desnico Mariji Grgič. Ženin je bil rojen v Črnem vrhu nad Palhovim gradcem in krščen v Št. Joštu nad Horjulom, nevesta pa je iz Vinice. — Tretji par pa sta Alojz Očko in Albina Gomboc. Poročila sta se 16. septembra. Ženin je bil rojen v Druškovcu in krščen v Taborskem, je pa od mladega živel pri Sv. Emi, Pristava pri Meslinju. Nevesta je bila rojena in krščena v Murski Soboti. — Poroka je bila tudi danes, 30. septembra: ženin je bil Ciril Gabrijel, doma iz Zgornje Dobreve, župnija Trebnje na Dolenjskem, nevesta Biserka Levanič pa je bila rojena in krščena v Vukovarju. — Vsem štirim parom obilo božjega blagoslova!

● Na prvo novembrsko nedeljo bomo zopet obiskali slovenske grobove keilorskega pokopališča. Kdor želi iti z avtobusom, naj pravočasno javi. Odšli bomo izpred slovenske cerkve kmalu po deseti maši. Na pokopališču bomo kot običajno okrog poldne.

Po obisku grobov bomo nadaljevali pot v Sunbury, da se kot narodna skupina udeležimo evharističnega slavlja. Zato naj nobena narodna noša ne ostane ta

dan doma. Slavje bo v okviru duhovne obnove in priprave na evharistični kongres. Za procesijo, ki se bo pričela ob dveh popoldne, se zberite okrog naših zastav in bander! Po procesiji bo blagoslov in sveta maša na prostem. Letos bo vso slovesnost vodil visoki gost, kardinal De Silva, nadškof iz Santiaga, Čile, Južna Amerika.

Vzemimo to naše letno romanje resno in pokažimo svojo katoliško zavest! Tudi naša narodna skupnost ima za marsikaj prositi.

● Po odhodu s. Ksaverije v Sydney so naše sestre v Kew volile novo predstojnico za Slomškov dom. Izvolile so s. Silvestro, ki je sredi septembra po prejemju pisma m. provincialke prevzela odgovorno službo. Čestitamo in ji želimo božjo pomoč!

● Večerno mašo bomo imeli v sredo 1. novembra (na zapovedan praznik VSEH SVETIH), enako na četrtek 2. novembra (Spomin vernih duš) ter na prvi petek 3. novembra v čast Srcu Jezusovemu. Vabljeni!

V Morwellu, Gippsland, bo sveta maša na tretjo nedeljo v oktobru ob sedmih zvečer.

PO NAŠI DUHOVNI OBNOVI

Zakaj sem se odločila in se tudi jaz udeležila duhovne obnove za žene in matere? Gotovo ne zato, ker imam največ prostega časa zdaj, po dolгих letih materinstva. Ravno obratno! A podobna se zdim vrtinarju, ki je ponosen, da je pridelal lepe cvetlice. Pa morda še pomisli ne, da je bil le skromen njegov poseg v tem skrivnostnem razvoju. Prav je, da mati misli tudi na to in je Bogu hvaležna. Duhovne vaje so bile lepa prilika izmenjati z drugimi lastne izkušnje in tudi zajeti marsikako novo misel. Nikdar nismo tako izkušeni, da bi se še kaj ne naučili za življenje.

Pri slovenskih sestrah v Slomškovem domu smo se zbrale na četrto soboto in nedeljo v avgustu. Pri jetna domačnost nas je prevzemala in vtis sem imela, da sem doma. Duhovni vodja p. Bazilij nas je učil, spodbujal in skušal razumeti. Sestre pa so bile tako gostoljubne, da jih res lahko iskreno imenujemo sestre. Priznati moram, da sem pogrešala s. Ksaverijo. Njen močni in veseli značaj mi je vedno dajal moč za življenje danes, jutri in v bodoče.

Soudeleženke: več ali manj poznane. Prilika nas je zbližala, želje nas vseh so nas združile: v skupnih molitvah, govorih in razgovorih. Zdelo se mi je, da smo postale toliko bližje ena drugi, da ob bodočem srečanju kjer koli ne bo dovolj samo formalni "dober dan" ... Nevidna nit teh dveh dni duhovne obnove bo gotovo še dolgo vezala.

Umakniti se za dan ali dva enoličnosti vsakdanjih skrbi, prositi pomoči, da nas bi Bog spremljal po vijugasti poti življenja — to je res doživetje duhovne obnove.

Za vso skrb p. Baziliju in našim dragim sestram iskren Bog povrni! Udeleženka A.P.

Izpod Triglava

SLOVENSKE ZAHODNE MEJE so Italijanom še vedno sporna zadeva. To se je na novo pokazalo ob priliki požara v naftovodu v Trstu. Bilo je prav blizu meje med Italijo in Slovenijo, kot jo danes poznamo. O požaru je poročal laški tisk širom po državi. Noben list pa baže ni poročal tako, kot je tu zgoraj zapisano. Pisali so, da je bil požar blizu prehoda iz zone A v zone B — in podobno. Tako poročanje pomeni, da Italijani še vedno ne priznavajo pripadnosti nekdanjega dela STO Jugoslaviji, ampak ga štejejo med laško ozemlje.

SIMPOZIJ NA BLEDU za znanstvenike atomske energije iz raznih dežel je priredil ljubljanski inštitut "Jožef Štefan". Iz štirinajstih držav se je zbralo okoli sto znanstvenikov. Razpravljali so o uporabi nuklearnih metod na področju naravoslovnih znanosti, v medicini, biologiji, zdravstvenem in industrijskem varstvu, posebej pa še v zaščiti prirodnega okolja.

V NOVEM MESTU gradijo, ali pa so že dogradili, novo opekarno, za katero so se prva dela začela konec aprila tega leta. Zgradba naj bi bila končana v kakih štirih mesecih. Delo je prevzelo novomeško Gradbeno podjetje. Nova tovarna bo izdelovala cementno strešno opeko, obarvano s kremenčevim peskom. Barve bodo različne in jih bo nič manj kot osem.

GREM V LOKO, pravijo ljudje, kadar so na poti v Škofjo Loko. Dolenjci pa pravijo: Grem v Novo mesto. Nikoli ne rečejo samo: Grem v mesto. Če bi samo tako rekli, bi bilo treba pisati: Novo Mesto. Zdaj pa je edino prav: Novo mesto. Torej mesto z malo začetnico. Drugače je pri Škofji Loki — loka mora imeti veliko začetnico. Slavistično društvo in Geografsko društvo sta imeli o tem in takem veliko posvetovanje. Zadnje besede še niso izrekli, vendar vse kaže, da je treba pisati na primer Stranska vas, ne pa Stranska Vas. Tako tudi Velo polje, Toško čelo in druga taka krajevna imena. Menda tudi Velika Srednja vas in Mala Srednja vas. Tako tudi Gornja in Spodnja Šiška. Nasprotno pa: Kravja dolina. Tudi Zelena jama. Obe mali začetnici pa ima — španska vas.

LAZARIST FRANC RODE iz Ljubljane je na Mirenskem gradu o priliki katehetskega tečaja predaval o misijonstvu med pogani. Med drugim je postavil

vprašanje: Ali naj misijonar v prvi vrsti uči in oznanjuje evangelij, ali naj v prvi vrsti ljudi kulturno in socialno dviga? Odgovoril je, da ne pri enem ne pri drugem ne gre za nekaj "v prvi vrsti". Obe nalogi sta tako tesno povezani, da misijonar, če zna prav zagrabit, oboje opravlja v prvi vrsti. — Da je tako, mi pri MISLIH razvidimo iz poročil p. Poderžaja v Indiji, p. Hugona v Afriki in še drugih. Zato imamo tudi tisti, ki darujemo za misijone, "v prvi vrsti" v mislih — oboje.

LETNO POROČILO SLOVENSKE GIMNAZIJE v Celovcu, petnajsto po letnicah, je izšlo tudi letos. V njem je ravnateljstvo podalo celoten obračun poslovanja za preteklo šolsko leto. Gimnazija je imela 16 razredov, torej je vsak razred imel paralelko. Dijakov in dijakinj je bilo 421. Maturo je delalo 30 dijakov in dijakinj, vsak šesti je bil odličnjak. Poročilo prinaša tudi lepo število člankov in opise izvenšolskih prireditev slovenske gimnazije. Posebej zanimivo je pa, da prinaša sliko, ki kaže, kako raste iz zemlje novo poslopje slovenske gimnazije, ki bo v uporabi jeseni leta 1973. Tako bo končno slovenska gimnazija le dobila lastno streho.

UMETNIŠKA RAZSTAVA kiparja Franceta Goršeta v Kostanjevici na Dolenjskem je bila že večkrat napovedana, pa spet odložena. Za razlog so navajali "tehnične ovire". Zanimanje za razstavo je bilo veliko doma, v zamejstvu in izseljenstvu. Veliko zaslug za pričakovani uspeh razstave si je pridobil sedaj že pokojni umetnostni zgodovinar dr. France Stele. Ob Steletovi smrti (20. avgusta) so v Argentini celo zapisali: Odpreti je še mogel Goršetovo razstavo . . . , kar naj bi bilo sredi julija. Toda odprtja razstave ni bilo. Kaže, da je tudi ne bo. Gorše je čakal v domovini — zaman. Vrnil se je na Koroško. Sodijo, da je segla vmes partija — Gorše ji ni prijatelj, ona pa njemu ne.

OTROŠKO PESNIŠKO ZBIRKO pod naslovom ČINČEK je izdal v samozaložbi koroški znani pesnik Valentin Polanšek. Knjiga je dosti drobna, obsega le 29 pesmi. Kritika je zbirko zelo ugodno sprejela: postavlja jo ob stran pesnikov Levstika, Zupančiča in drugih. Tiskala je knjigo Mohorjeva tiskarna, pesmim so dodane tudi slike. Koroški Slovenci so veseli vsakega novega doprinosa k domači kulturi, skrbeli bodo, da bo knjiga dostopna kolikor mogoče lepemu številu slovenskih otrok.

KOROŠKI SLOVENC so letošnjo 900-letnico krške-celovške škofije posebej proslavili z verskim shodom v starodavni cerkvi Gospe Svete. Bilo je v nedeljo 20. avgusta. Vreme je bilo za ta čas izredno hladno. Celovški škof Koestner je opravil službo božjo v slovensčini. Glavni govor je imel nadškof dr. Jože Žabkar, ki že dolgo vemo o njem, da je papežev pronuncij na Finskem, a za vse skandinavske dežele. Žabkar, ki kot pronuncij nima svoje škofije, je naslovni škof nekdanje škofije Virunum, prav na Gosposvetem

polju. Bilo je torej zelo primerno, da se je odzval vabilu na skupno romanje Slovencev k Gospe Sveti.

LIST "KATOLIŠKI GLAS" v Gorici poroča: Zdi se, da hoče tudi slovenska partija imeti svoje "nacionaliste, šoviniste in klerikalce", kot jih imajo drugod v državi. Če jih ni, jih je treba ustvariti. Zato poroča ljubljansko DELO 26. junija takole: Katoliška cerkev v občini Center razvija dejavnost tudi na necerkvenem področju od socialnega skrbstva do organiziranega športnega udejstvovanja in izletov, pri čemer imajo takšne aktivnosti dostikrat politična obeležja . . .

IZ PISMA IZ LJUBLJANE: Je že nekaj časa, kar smo zvedeli, da so iz slikarske zbirke g. Stanislava Rapotca v Sydneyu izbrali eno sliko za novo vatikansko slikovno galerijo. Slavnemu rojaku pošiljamo iskrene čestitke! Tu v domovini se pa zelo navdušujemo nad slikami g. Staneta Kregarja, kaplana v Šentvidu pri Ljubljani. Njegova zadnja dela so res umetnost vseh umetnosti, posebno Jezus na Oljski gori, sv. Marjeta in nekaj križevih potov. Kregar je gotovo eden naših nesmrtnih Slovencev. Kakšno bogato dediščino bo zapustil bodočim rodovom po slovenskih cerkvah in še drugih stavbah!

Z BREZVERSKO ŠOLO so se verniki v Sloveniji že sprijaznili, računajo pač z razmerami. Verski pouk dobivajo otroci izven šole. Odločno se pa postavljajo zoper protiversko šolo in se v javnosti sklicujejo na svoje pravice. Prof. Franc Perko piše v reviji ZNAMENJE: "V zadnjem času smo mogli slišati glasove, in to celo iz ust visokih funkcionarjev, da veren človek, ki pač osebno ne more sprejeti filozofije marksističnega materializma, ne more biti vzgojitelj v naših šolah. Jasno je, da se verni s takim stališčem ne moremo strinjati, saj pomeni kršenje z našo ustavo zagotovljenih pravic o enakopravnosti vseh ne glede na njihovo vero in prepričanje. Stališče, da bi morali biti verni izključeni iz vrst vzgojnih delavcev, postavlja verne v neenakopravni položaj in pomeni grobo kršenje njihovih človeških, ekonomskih in socialnih pravic. Naše šole niso šole Zveze komunistov, ampak šole vsega delovnega ljudstva, vernih in

VABILO

za povezavo

vseh slovenskih radio-amaterjev širom sveta

Slovenska radio-amaterska zveza

Jože Zelle, W8FAZ, Cleveland, Ohio,

Tone Vahčić, ml., K8ZWH, Euclid, Ohio

Viktor Zakrajšek, VE3EQT, Downsview, Ontario

Roman Zakrajšek, VE3DQZ, Downsview, Ontario

Pošljite Vašo QSL-karto na:

SARU, 1227 Addison Road, Cleveland,
Ohio 44103, U.S.A.

nevernih. Zato morajo imeti v njih verni iste pravice kot neverni".

Zal istih pravic verniki v domovini niso imeli od "osvoboditve" pa do danes in jih tudi ne bodo dobili, dokler bo vodstvo Slovenije v rokah komunistične partije. Le drobtinice — pesek v oči . . .

IZ LJUBLJANSKEGA "PAVLIHA":

● Nova oblika starega pregovora "Vrana vrani oči ne izključuje" se glasi: Vrana vrani Mercedes ne izključuje!

● "Zakaj pa izvažate živino, če jo doma tako primanjkuje?"

"Zaradi deviz".

"Kaj pa potem kupite za devize?"

"Meso in mleko".

● Čudež: Nekaterim pada mana z neba, ker mlatijo prazno slamo.

● "Pri nas ne vemo, kdo pije, kdo plača".

"Mi pa vemo, kdo pije, zato pa ne upamo reči, da ne bomo plačali . . ."

● Človek je naše največje bogastvo. Posebno še, če ima odprt devizni račun.

● "Kaj pa počnete?"

"Muhe preganjam! Cesto smo asfaltirali in to tako tenko, da se cestišče udere, če sede muha nanj.

Nameravate potovati skozi Italijo in obiskati RIM?

V RIMU sta Vam po zmernih cenah na razpolago dva slovenska hotela:

Hotel BLED

IN

Hotel DANIELA

Via S. Croce in Gerusalemme, 40

00184 — ROMA (Tel. 777102 in 7579941)

Via L. Luzzatti, 31

00185 — ROMA (Tel. 750587 in 771051)

Lastnik: Vinko Levstik

Zmogljivost: 85 sob, 150 ležišč. Vse sobe imajo lastno kopalnico, telefon in ostale moderne udobnosti. Postreženi boste v novi slovenski restavraciji. Osebe je pretežno slovensko. Počutili se boste res domače.

DOBRODOŠLI!

PAVEL V KORINTU — PREGANJAN

Ko je bil pa Galion prokonzul v Ahaji, so se Judje enodušno vzdignili zoper Pavla, ga privedli pred sodišče in rekli: Ta nagovarja ljudi, da bi častili Boga v nasprotju s postavo. — Ko je pa Pavel hotel spregovoriti, je Galion Judom rekel: Ko bi šlo za kakšno krivico ali zločin, bi vas, o Judje, poslušal, kakor je prav; ker so pa to prepri o naukih in imenih in vaši postavi, sami glejte; v teh rečeh jaz nočem biti sodnik.

In odpravil jih je s sodišča. Tedaj so vsi zgrabili Sostena, načelnika shodnice, in ga pred sodiščem topli; a za vse to se Galion ni menil.

PAVEL SE VRNE V ANTIOHIJO

Pavel je ostal (v Korintu) še mnogo dni. Ko se je pa od bratov poslovil, je odplul proti Siriji in z njimi tudi Priscila in Akvila. V Kenhrehah si je dal glavo ostriči; imel je namreč zaobljubo. Prišel je v Efez; onadva je tam pustil, sam pa je stopil v shodnico in se z Judi razgovarjal. Prosili so ga, da bi dalj časa ostal, pa ni privolil, temveč se je poslovil in se z Efeza odpeljal z besedami: Še se bom k vam vrnil, če Bog da.

Pripeljal se je v Cezarejo, potem je šel v Jeruzalem ter pozdravil Cerkev, nato je odšel v Antiohijo.

PAVEL NA TRETJE POTOVANJE

Ko se je tam nekaj časa mudil, je odšel, zapored obhodil galaško deželo in Frigijo in potrjeval vse učence.

JUDJE TIRAJO PAVLA PRED SODIŠČE

V Pavlovih časih so se Grki imenovali Ahaji, njihova dežela Ahaja. Bila je seveda pod rimsko oblastjo. V imenu cesarja jo je upravljal prokonzul. Enemu med njimi je bilo ime Galion in ta je bil v Korintu istočasno kot Pavel. Galion je bil brat rimskega modrijana Seneka in tudi sam je bil pameten mož. Judje so se prav nespametno zaleteli, ko so Pavla obtoževali, da ravna zoper Mojzesovo postavo. Galion jim je odločno povedal, da se v njihove verske zadeve noče mešati.

Zakaj so potem pretepali Sostena, ki je bil pač tudi sam Jud, iz Lukovega pisanja ni razvidno.

ZAKLJUČEK DRUGEGA POTOVANJA

Kakšno zaobljubo je imel Pavel, o tem Luka molči. Iz drugih virov vemo, da so Judje po kakšni prestani hudi bolezni ali drugačni stiski v zahvalo 30 dni več molili, niso pili vina in si dali ostriči glavo. Trideseti dan so darovali v templju in s tem svojo zaobljubo izpolnili. Med potjo se je Pavel ustavil v Efezu, pa prav zaradi svoje zaobljube ni mogel ostati, čeprav so ga prosili. Hitel je naprej, skozi Cezarejo v Jeruzalem, od tam v Antiohijo, ki jo iz branja Apostolskih del tako dobro poznamo.

Čudno na kratko se Luka pomudi v svoji knjigi pri Pavlu in njegovem početju med drugim in tretjim misijskim potovanjem. Komaj bere-

APOSTOLSKA DELA

Napisal evangelist sv. Luka

RAZLAGA P. BERNARD

APOLO — NOVI PAVLOV SODELAVEC

Prišel je pa v Efez neki Jud, po imenu Apolo, rojen v Aleksandriji, zgovoren mož in v pismih izveden. Bil je v Gospodovem nauku poučen, v duhu goreč, in je o Jezusu govoril ter učil natančno, daš je poznal samo Janezov krst. Začel je v shodnici z vso gorečnostjo govoriti. Ko sta ga slišala Akvila in Priscila, sta ga povabila k sebi in mu božji nauk še natančneje razložila. In ko je hotel iti v Ahajo, so ga bratje osrčevali ter so pisali učencem, naj ga sprejmejo. Ko je prišel tja, je tistim, ki so po milosti verovali, mnogo pomagal; kajti krepko je javno zavračal Jude, dokazujoč s pismi, da je Jezus Mesija.

PAVEL PRIDE SPET V EFEZ

Medtem ko je bil Apolo v Korintu, je pa Pavel prehodil zgornje pokrajine in prišel v Efez. Tam je našel nekaj učencev in jim rekel: Ali ste prejeli Svetega Duha, ko ste postali verni? — Odgovorili so mu: Saj še nismo, da je Sveti Duh. — Vprašal jih je: Kakšen krst ste torej prejeli? — Odgovorili so: Janezov krst. — Pavel je pa rekel: Janez je delil krst pokore in govoril ljudstvu, naj verujejo v tistega, ki bo prišel za njim, to je v Jezusa.

Ko so to slišali, so se dali krstiti v imenu Gospoda Jezusa. Ko je pa Pavel položil nanje roke, je prišel nanje Sveti Duh in so govorili jezike ter preprokovali. Bilo je pa vseh mož kakih dvanajst.

Hodil je v shodnico in kake tri mesece srčno govoril, učil in prepričeval o božjem kraljestvu. Ker so pa nekateri ostali zakrknjeni in neverni in so nauk pred množico sramotili, se je od njih odvrnil, ločil od njih učence in vsak dan govoril v šoli nekega Tirana. To se je godilo dve leti, tako da so mogli Gospodovo besedo slišati vsi, ki so prebivali v Aziji, Judje in Grki.

Bog je delal po Pavlovih rokah nenavadne čudeže, tako da so celo potne prtiče ali rutice, s katerimi so se ga dotaknili, polagali na bolnike in so jih bolezn puščale in so zli duhovi odhajali.

(Dalje v novembru)

mo, da je prišel nazaj v Antiohijo, že zvemo, da spet potuje širom po Mali Aziji . .

DOBER MOŽ — SLABO POUČEN

Tak je bil Apolo, Jud iz Egipta. Dovolj je vedel o Jezusu, da je njegovo ime srčno in zgovorno oznanjal, veliko mu je pa še manjkalo. Pojavil se je v Efezu, ko Pavla še ni bilo tam na njegovem tretjem potovanju. Zanimivo je, da sta v Pavlovi odsotnosti Apola poučila svetna človeka, Akvila in Priscila, ki ju je bil Pavel pustil tam na svoji poti iz Ahaje v Antiohijo. Ko vemo, da je Apolo poznal samo Janezov krst ob Jordanu, je čisto jasno, da tudi sam še ni bil zakramentalno krščen. Gotovo je potem s pomočjo Akvila in Priscile uredil vse potrebno, da je lahko stopil med prave in resnične apostolske misijonarje, kot so bili Pavel, Barnaba, Timotej, Sila in še drugi. Zdaj ga je gorečnost gnala še drugam — odpotoval je v Ahajo in se ustavil v Korintu.

PAVEL DOPOLNJUJE APOLOVO DELO

Tedaj je prišel v Efez Pavel in srečal nekaj učencev, ki jih je bil po vsem videzu pridobil za vero Apolo. Verjetno ta niti ni vedel zanje, odšel je v Ahajo, preden bi jih mogel pravilno krstiti, če bi bil zanje vedel. Držali so se nekje bolj sami zase in se shajali k molitvi, niso se pa zavedali, da so še zelo pomanjkljivo poučeni. Sreča je bila, da jih je našel Pavel in dopolnil pouk, kakor sta poprej pri Apolu napravila Akvila in Priscila.

Teh dvanajst mož je torej Pavel najprej krstil, ali jih morda dal krstiti komu drugemu, vsekakor jih je pa birmal sam — položil je nanje roke in poklical nadnje Svetega Duha. V majhni meri se je ob tej priliki ponovil nekdanji jeruzalemski binkoštni praznik.

Efez, nekako središčno mesto osrednje Male Azije, je bilo za Pavla izredno bogato misijsko polje. Zato je tudi tako dolgo ostal tam. Po kupčijskih in drugih poslih so prihajali ljudje od vsepovsod v okolici in lahko slišali o Pavlovem nauku, ali pa poslušali celo njega samega. Bog pa je Pavlovo delo podpiral z velikimi, zares izrednimi čudeži.

V INDIJI IN NEPALU

Nadaljevanje vtisov s potovanja v Evropo

piše **TOMAŽ MOŽINA**

V BENARES IN AGRO

Iz Katmanduja sem poletel nazaj v Indijo, naravnost v sveto mesto Benares (danes se imenuje Varanasi). Letalo je bilo majhno in staro, toda vlaka in busa mi je zaenkrat dovolj. Da, tod je spet tista Indija. Kljub vsemu ne smemo pozabiti, da je imela dežela imenitno civilizacijo in visoko kulturo.

Prenočil sem v udobni gostilni, ki je bila nedavno palača maharadže. Še pred zoro sem jo ubral z vodičem na Ganges, na tisto ceremonialno sveto kopel. Tako je, okopal sem se prvo v reki in nato pod tušem; ha, čist sem zdaj z vsakega pogleda! Vandral sem po starodavnem mestu. Menda se ni mnogo menjalo v zadnjih treh tisočletjih. Podobni ljudje, podobni običaji... V majhni listnati kolibi na hrbtu slona sem videl obraze novoporočencev. Prvič sta se srečala ob poroki; starši so se vnaprej domenili.

Še isti dan popoldne sem vzel jeklenega ptiča. Spustil me je pred nočjo v Agri, nekdanj sedežu mogulskih cesarjev. Najel sem si tricikelj s fantom in šel v zvezdnatem večeru občudovat znamenito Taj Mahal. Grobnica je iz belega marmorja, posuta z dragimi pisanimi kamni. Naslednji dan sem si ogledal zgodovinsko Rdečo utrdbo, Akhbarov mavzolej, in še enkrat Taj Mahal. V sončni svetlobi je bila še bolj dražestna. Govori se, da je to dosedaj najpopolnejša stvaritev človeka.

Tomažev "taksi" v Gulmarku, Kašmir

Spet sem v Delhiju, toda ne za dolgo. Malo se moram popraviti in pripraviti. Vodič — taksi me je peljal vzdolž Parliament avenije. Bahal se je z zmago nad Pakistanci. Namerno sem ga zavrnil, naj bi bila Indija, kot Jugoslavija, miroljubna dežela. Oh, Tito, je zavpil z nekakšnim presenečenjem. Ni gledal na cesto in zaletela sva se v bus...

V KAŠMIR

Čez par dni me je letalo spustilo v Srinagru, sredi Kašmirja. Država Kašmir (in Džamu) je v goratem severu indijskega sub-kontinenta med Kitajsko in Afganistanom. Sovjetska Zveza je izredno blizu. Pakistanci in Indijci se za to področje bijejo dolgo in se še bodo. Kašmirci namreč ne marajo ne enih ne drugih. Hočejo biti neodvisni, sami zase. Toda kdaj?

Kašmir je kajpada strateško pomemben, še bolj pa vabi njegova prelestna, naravna lepota. Ameriške, ev-

Znamenita grobnica
TAJ MAHAL, Agra,
je res čudovita

ropske in niti novozelandske alpe se ne morejo pri-
merjati. Mogočne planine, cvetoče doline, prosojna
jezera; človek ostrmi: je to pravljica? Spomlad je. —
Šel sem na hajko v snežene gore. Bolj v pobočju sem
se spravil na kljuseta. Pojužinal in pokramljal sem z
domačini. Kako drugačni so od sosednjih pustih, po-
vršnih Indijcev. Pridužene odmeve topov slišim z bli-
žnje meje.

Mesto Srinagar je razigrano. Prodajalne, majhne,
velike, z vzhodnim eksotičnim blagom. Pravico, čast
imam, da te povabim noter, me nagovori štacunar.
In jaz imam pravico, da odbijem, mu hudomušno od-
vrnem. Bo joj, če te zvabijo; barantanja ne bo konec.
Prodali ti podo celo hišo-čoln!

V DELHI IN NAPREJ

Že tretjič sem v tem mestu. Dovolj mi ga je. Jutri
mu bom ušel. Upam, da za zmeraj. — In skoraj sem se
uštel. Ko sem namreč naslednji večer želel na rezer-
virano mesto v letalu za Moskvo, so mi uradniki de-
jali, da nimam sedeža. Neka indijska uradna delegacija
ima prednost in naj počakam teden dni. Ne, upr! sem
se. Poiskal sem glavnega ruskega zastopnika. Povedal
sem mu kar mu gre. Dobil sem mesto in odletel.

Še nekaj o "KRTOVI DEŽELI"

KER SE NIHČE DRUG ne oglasi, bom jaz dodal
nekaj vrstic k spisu gospe MIRE MAR o "Krtovi de-
želi", ki je bil objavljen v avgustovi številki MISLI.

Čudno, da se ljudje neradi zganemo in le poredkoma
kaj zabeležimo kot novico. Vse hvale vredno je, ko se
nekdo toliko potrudil kot MIRA MAR in napiše nekaj
o kraju, ki ji je le španska vas.

Težko bom v eni sapi objasniti to, kar bi recimo
turist v nekaj urah v Coober Pedy odkril. Zame osebn-
no so bila dolga leta iskanja žlahtnih kamnov — opa-
lov prava "univerza", ako se smem tako izraziti. Toda
že tu moram klavirno priznati, da danes vem manj kje
pod zemljo se nahaja opal, kot pa sem vedel takrat,
ko sem bil komaj dober teden tam in je bilo treba
orati ledino.

Koliko jih obogati pri iskanju opalov? Ob tem vpra-
šanju se marsikomu po nepotrebnem vznemirjajo živci.
Opal je svoje vrste čudo. Nekdo ga bo hitro našel,
drugi le toliko, da bo rinil naprej. Veliko jih je, ki
so kljub potu svojega obraza zraven iskanja — lačni...

Nikar ne mislite, da je vseh 3—4000 ljudi pripravljene-
nih živeti pod zemljo! Že nad dve leti deluje nadzem-
ski Hotel, zgradili so že tri Motele, dve pekarni, lepo
število trgovin in delavnic. Nemalo število hiš in barak
krasi to zelenja in vode tako oropano prerijsko pla-
noto.

Smešno se bere za nas "opalce", da tam ni ptičev.
Garantiram vam: jate vranov, papagajev, vrabcev, celo

NAŠE NABIRKE

DAROVI ZA SKLAD "MISLI": 12.— Pavel Tonkli;
\$10.— N. N. (Vic.); \$7.— Jožefina Proskurin; \$5.50
Ana Baranoska; \$5.— Pavla Fabian; \$4.— Silvester
Mugerli, Stane Plaznik, Jože Turk, Marija Jamšek;
\$3.70 Ivan Bratina; \$2.— Marija Nekrep, Amalija
Maljevac, Viktor Ferfolja, Leopold Dejak, Cvetko
Falež, Andrej Zrim, Magda Pišotek, Zorko Abram,
N. N. (Vic.), Ludvig Pogorevc, Ana Bertonec, Ivan
Mejač, Ivan Urbas; \$1.— Marica Podobnik, Stanko
Oguljin, Veronika Seljak, Martin Šilec, Olga Saulig,
George Marinovič, Pavel Trček, Dragica Babič, Stanko
Fatur; \$0.76 Jože Oblak; \$0.60 Marko Plesničar.

P. STANKO PODERŽAJ, INDIJA: \$5.— N. N.
(Vic.); \$2.— George Marinovič, Frančiška Klun.

P. HUGO DELČNJAK, AFRIKA: \$10.— Olga
Shober, Slovenske sestre (Kew); \$5.— Alojz Korošec,
Julka Mrčun; \$4.— Svetin Jukič; \$3.— Rikarda
Koloini; \$2.— George Marinovič, N. N., Frančiška
Mukavec (za lačne); \$0.40 Andrew Zacutti.

P. EVGEN KETIS, AFRIKA: \$10.— Albina Kon-
rad; \$5.— M. J. (Vic.); \$3.— Angela Lilija.

FRANČIŠKOVA MLADINA: \$5.— Julka Mrčun.

divji purani se plahi pasejo pod bistrim okom kralja
ptic. Kjer se naseli človek, mu nujno sledi žival, saj
kmalu zazna, kje lahko dobi v hrani kaj "za spremem-
bo" . . . Seveda, ko pritisne najhujša vročina, se tudi
ptice premaknejo bliže vodi, da si odčejajo kljune.
Prav pokrajina Coober Pedyja proti Alice Springs-u
menda velja za najbolj suhi predel petega kontinenta.

Kamenje v pročelju edinstvene cerkve "Krtove de-
žele" je bilo nabrano v okolici na površju zemlje, ni-
kakor pa izkopano, kot poroča opis. Podzemsko cerkev
zrači luknja, zavrtana z vrha griča v ozadje hrama.
Široka je dva in pol čevlja in kar zadostuje za kroženje
zraka po podzemskem prostoru. Zraven cerkve na des-
ni, prav tako pod zemljo, je skromno župnišče, ki za
silo zadošča potrebam duhovnika.

Naj še povem, da se gotov kraj opalskih polj Coober
Pedyja imenuje KENDA FLAT. Zasluge za to krajevno
ime nosi naš slovenski rojak Ivan Kenda, ki je na tem
predelu prvi odkril opale.

Pridite, oglejte si avstralsko "Krtovo deželo", kogar
ta zanimivost zanima. Pot je danes sorazmerno dobra,
z Adelaido tudi stalna avto-zveza. Naselje Coober Pedy
samo je prejšnji mesec dobilo asfaltirano cesto, da Vam
ne bo treba več do gležnjeve gaziti po prahu. Celo
muhe, ko bo pošteno vroče, ne bodo bogve kaj naga-
jale: tudi one se skrijejo pred vročino. Torej . . .

IVAN LEGIŠA

ŠIMNOV LIPE

Napisala Krista Hafnerjeva

Risbe: Maksim Gaspari

POVEST

(Nadaljevanje)

(9. MOŽ IZ SANJ)

Lepi so bili večeri na planinah. Živina je že počivala v ograjah, planšarice so pomivale žetanje, sirar Vorenc pa je sedel na pogradu pred svojo kočjo in igral na harmoniko.

Lepo je igral Vorenc. Lipe ga je zavzet poslušal večer za večerom in nikoli se ni naveličal. Čepel je na pogradu poleg godca in mu gledal na prste, kako jih urno premika sem in tja. O, ko bi še on znal tako lepo igrati!

Sprva sta vedno le sama tako sedela. Kmalu pa so se jima pridružile planšarice: Cila, Rešče in Franca. Joza je vedno zadnji prihajal h gručici. Včasih so dekleta naprosila Vorenca, da jim je zaigral kako poskočno in so se potem v plesu zavrtle na trati pred kočjo. Ali pa so se poskušali v petju in lepe narodne pesmi so veselo donele v tiho noč. Vsem je bilo toplo pri srcu. To večerno veselico je navadno zaključil stari Joza in pripovedoval storije o krajih tu naokrog. Še rajši pa so poslušali doživljaje iz njegove mladosti. Joza je znal lepo pripovedovati in veliko je doživel v svojem življenju.

Tistega večera, ko se je Lipe zbudil po onem čudnem nočnem obisku, so planšarice sedele pred Vorencovo kočjo in poslušale harmoniko. Tedaj je Lipe nenadoma prisluhnil in rekel: "Voz". Vsi su utihnili. Vorenc je prenehal igrati. Res, gori od ceste se je jasno slišalo škripanje voza. "Kdo neki tako pozno vozi sem gori?" se je začudena vprašala Rešče. Oči vseh so se uprle na cesto, odkoder se je čedalje jasneje slišalo škripanje koles in sapa konja, ki je težko dihal. Prvi se je zasmel Vorenc: "Saj to je Žontarjev Martin s svojo mulo. Kaj neki tako pozno išče tu gori?"

Res je bil Žontarjev Martin. Pripeljal je živila za kočjo pri sedmerih jezerih, katero je on zalagal. Zakasnil se je, toda ker je oskrbnica poslala pošto, da

živila nujno rabi, ni mogel več odlašati in moral je na pot, čeprav se je že nočilo.

"Preteto se vleče ta pot sem gori! Kakor bi sam zlomek zavijal svoj rep. Tistih ovinkov ni konca in ni", je robantil Martin. "Nocoj ne morem več nazaj v dolino, spal bom tu".

Planšarice so ga obstopile in ga spraševale, kaj je novega v dolini. Martin je odvezoval mulo in pripovedoval: "Včeraj je pri Remškovi poginila stara mačka, pri Vračarju pa je imela podgana mlade". Planšarice so se našobile in Cila je dejala: "Pa tebi so kolešček možganov izrezali iz buče, da ne veš, kaj govoriš".

Martin se ni zmenil za Cilo, ampak je spravil mulo v hlev, nato pa se je vrnil nazaj k družbi. Pljunil je predse in važno rekel: "No, zdaj pa prav zares in se nič norca ne delam. Gori pod Triglavom so obstrelili divjega lovca. Ravno je s puško meril na kozla, ko ga je zasačil gozdar Tomaž. Klical ga je, ker se pa mož ni maral udati, je streljal nanj in ga obstrelil. Sledil ga je preko pečin, po skalah so se poznale krvave kaplje, vendar pa mu je ušel. Zdaj ga iščejo orožniki po vsem triglavskem pogorju in ne more jim uiti, ker je ranjen".

Lipeta je ob tem pripovedovanju čudno pretreslo. Ozrl se je na Joza, v istem času pa je tudi stari pastir njega pogledal.

"Kdo pa je?" je počasi vprašal Joza.

"Tega pa ne vedo", je povedal Martin. "Imel je namazan obraz in Tomaž ga ni spoznal. Sprva so mislili, da je bil zopet Melkov, pa ni bil. Orožniki so ga dobili zdravega na polju in domači so povedali, da je ves tisti in prejšnji dan oral. Tudi vsi drugi, ki so na sumnji, so bili tiste dni doma in orožniki sami ne vedo, koga iščejo".

"Mislim, da ga ne bodo našli", je preudarno rekel Joza. "Triglavsko pogorje je že tako veliko, da se v njem človek lahko skrrije, posebno še, če je Bohinjec. Bežite, bežite, naši ljudje so tihi in vsak divji lovec ima dvakrat toliko pometi v petah ko takle orožnik v glavi".

"Že. Če ga le rana ne bo pripeljala v bližino ljudi? Ali pa lakota? Orožniki menijo, da jim to pot ne bo ušel. Posebno še, ker najbrže ni domačin in med pastirji v gorah nima zaveznikov."

"Bog ve", je pomembno zinil Joza.

"Ali morda ti kaj veš?" ga je vprašal Martin.

"Eh, kaj bom vedel. Sicer pa je vseeno, če kaj vem ali pa ne. Toliko je gotovo, da ga orožniki ne bodo našli, pa če si vse pete obrusijo ob skalah. Divji lovci so vse drugačni tiči, kot pa orožniki."

"Ti že veš, kaj ne?" ga je zbedel Martin.

"Seveda vem. Nekaj sem jih potegnil za nos, dokler sem imel še obe nogi enako dolgi. Škoda . . ."

Ni izgovoril. Zamisljen je vstal in odšvedral v svojo bajto.

Obljubili so še Martinu, da bodo drugega dne pastirji in planšarji znosili brašno do jezera, ker se je moral Martin že za dne vrniti domov, kjer ga je čakalo oranje. Lipe se je ponudil, da bo vse sam znošil, toda Cila ga je takoj uščipnila: "Seve, ves zaslužek bi rad sam požrl. Pa ne bo nič iz tega. Vsakemu nekaj, pravim jaz".

Lipe ni ugovarjal. Sram ga je bilo grde obdolžitve. Toda požrl je pikre besede. Poznal je Cilo, da rada jezika, a ima hkrati dobro srce. Saj se je sama koj spočetka ponudila, da mu bo prala in tudi poslej je skrbela zanj kot mati.

Pozna noč je že bila, ko so šli spat. Ko sta bila Joza in Lipe sama v koči, je rekel Lipe: "Zdaj pa vem, kdo je bil oni mož snoči". Joza se je zadirčno obregnil vanj: "Prava reč, če veš. Mar ga misliš izdati? Nekaj judeževih grošev zdaj lahko zaslužiš, nič ne rečem. Jutri bodo gotovo orožniki tu na planini poizvedovali. Steci k njim in jim povej, kaj si videl. Nemara si še medaljo prisluziš".

Lipeta so spekle trpke besede. "Saj nisem rekel, da ga bom izdal. Ali sem mar rekel, a?" je jezno zarenčal.

"Saj ga tudi ne smeš, ti že ne", mu je mehkeje odgovoril Joza. "Ti že ne. Kdo drugi bi ga lahko, čeprav bi ne bilo lepo, ti ga pa ne smeš".

Lipe se je začudil: "Zakaj pa ravno jaz ne? Ali ga poznate?"

"Seveda. Ampak tebi ne povem, kdo je bil. Nič ne sprašuj, tega ne boš zvedel od mene. Nikoli".

Obmolnila sta. Toda Lipe še dolgo ni mogel zaspati. Ranjeni divji lovec in skrivnostno Jozovo obnašanje mu ni šlo iz glave. Dolgo v noč je razmišljal o tem.

Zjutraj so si delili brašno, da ga znosijo v kočjo pri jezerih. Pastir Cene, ki je pasel živino s spodnjega konca vasi, je takoj izjavil, da ne more iti, ker je sam in ni nikogar, ki bi zaganjal živino. Sirar Vorenc tudi ni mogel z doma, ker mleko ne čaka, drugega pa ni, ki bi znal z njim ravnati.

Ostal je še Lipe in obe planšarici. Rešče se je izgovorila, da še nikoli ni prenašala kaj takega po svetu, pa tudi zdaj ne bo, in je odšla. Tudi Cila se ji je hotela pridružiti, pa jo je Joza ustavil. "Snoči si imela tak jezik in si zmerjala fanta, da hoče sam vse požreti. Zdaj bo dobršen kos ostalo tudi zate, zato se ne boš izmuznila!"

"Saj se ne bom", je odgovorila Cila. "Nosila res ne bom sama, tisto ne, toda pomagala bom fantu, da mu

ne bo treba dvakrat delati vse poti. Prebito je dolga in dvakrat je z nahrbtnikom danes najbrže ne bi mogel premeriti."

In pričela je pripravljati nahrbtnik in basati vanj stvari. Že je bil poln, pa je še gledala, kam bi mogla kaj stlačiti.

"O, ta Cila", se je smejal Joza, ko sta nosača izginila za ovinkom. "Sama jeza jo je in zadirčnost, srce pa ima kot iz voska. Zdaj si je nabasala nahrbtnik, da se šibi pod njim in stavim, da bo fanta spremila prav do praga kočje pri jezerih, tam pa se bo obrnila in odvihrala ter pustila fantu zaslužek."

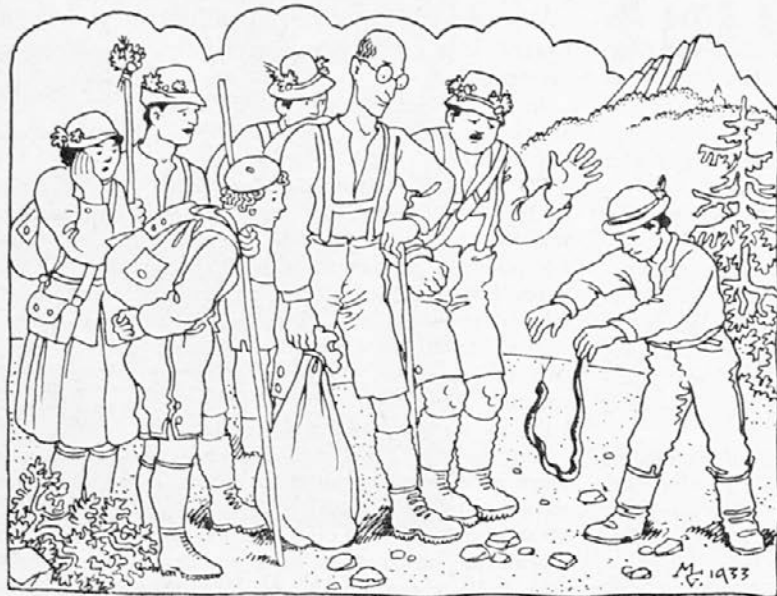
Res je stari Joza uganil. Planšarica Cila je imela srce kot iz voska. Do praga planinske kočje sicer ni spremila Lipeta, do vznožja planote, na kateri stoji kočja, pa mu je nahrbtnik le nosila.

Lipe se ji je vesel zahvalil, ko se je poslovila od njega in si popravil nahrbtnik. Počasi je stopal po strmem bregu. Pot mu je curkoma lil preko obraza. In ko se je v drugo vrnil na nahrbtnik, ki ga je Cila skrila v grmovju pod vznožjem, ga je jermenje težkega nahrbtnika žulilo v ramena, da mu je kožo odrgnilo. Toda opoldne je bila vsa zaloga živil v koči pri oskrbnici Mini.

Oskrbnica je bila vesela, ko je dobila novo zalogo. "Skrbelo me je že", je pravila Lipetu. "Letos imamo gostov kot še nikoli, kar pomnim. Saj je pa tudi vreme, vreme!" Zadovoljna je potrepljala Lipeta po rami in mu k zasluženim plači primeknila še celega kovača. "Drugič le še prinesi", je rekla, "kmalu bom zopet rabila."

Res je bilo v koči polno ljudi. V gručah so sedeli okoli lesenih miz zunaj na verandi ali pa spodaj na trati. Lipe jih je začuden gledal. Moški so imeli hlače komaj za pedenji, sama irhovina se je bleščala v vseh mavričnih barvah in vsepovsod. Tudi ženske so bile v hlačah in so se samo napol oblečene sončile po zeleni trati. Vsi pa so bili ožgani in počrnili. "Prav kakor cigani so" si je govoril Lipe in si predstavljal, kako lepo so ti možje in te ženske oblečene in načičkane, ko pridejo domov v mesto. Tam ob jezeru se je umivala mlada gospodična, vitka je bila in vsa nežna, komaj je odrastla otroškim letom. Skrbno si je umivala obraz in roke v sveži vodi, nato pa je prišla pred kočjo, da se je počesala, in Lipe jo je videl, kako si je z nečim barvala ustnice, da so se ji bleščale ko škrlat. Tega Lipe zares ni mogel razumeti. Vse drugo še: da so lahko oblečene in se sončijo, toda da si v planinah mažejo in ličijo obraz, tega pa ne. "Moj Bog, kakšne čudne navade ima gospoda! Fej!" je pljunil predse in odšel od kočje. V širokem ovinku se je ognil našemljene gospodične.

Ogledal si je obe jezери in šel nato še za kočjo, koder je tekkel mimo bistri potok, ki je namakal jezeri. Tam na trati je stala večja gruča planincev, sredi med njimi pa starejši, suh gospod. Vsi so se gnetli okoli njega in se glasno čudili. Lipe se je pridružil gruči in se zavzel. Gospod je imel pred seboj same kače. Pa ne nedolžnih beloušk, o kaj še, strupene gade in modrase je stresal

šal: "Ali bi res poskusil? Ali pa tudi veš, da je modras star, in da ima v zobeh strupa, od katerega bi umrla dva močna človeka, ne samo takle fant, kot si ti?"

"Seveda vem, da je modras strupen. Vem pa tudi, da me njegov strup ne bo ubil, ker me kača ne bo pičila." Lahno se je nasmehnil in pogledal profesorja. "Kar sem ga dajte!"

Ljudje so pričeli godrnjati. "Kakšna predrznost! Tak smrkvavec, pa bi se s profesorjem meril!" Drugi pa so jim ugovarjali: "Pustite ga, naj pokaže, kaj zna!" Zanimala jih je igra. Nekaj posebnega se jim je ohetalo.

Profesor je razvezal vrečo in privlekel iz nje debelega gada. Položil ga je na tla, toda še preden je

snel palico, je kačo že prijel Lipe za rep in jo držal kvišku. Žival se je dvigala, se poganjala kvišku in se pričela ovijati. Gledavcem je zastala sapa. Že se je žival bližala roki — zdaj — zdaj — vse naokoli je vladala grobna tišina. Gad je sunil z glavo nazaj in zamahnil k stupenemu ugrizu. Toda hitrejši ko kača je bil Lipe. Drugo roko je imel ves čas pripravljeno, zdaj pa je ko blisk sprožil kazalec ob palec in zadel gada v glavo. Žival se je obrnila, to pa je bilo Lipetu dosti. Kot s kleščami je prijel gada tik pod glavo, da se žival ni mogla obrniti, in ga je spravil v vrečo. Znojne kapljice so mu stopile na čelo.

Gledavci so pričeli burno ploskati. Profesor pa je stopil k Lipetu, ki je stal ponosen in srečen sredi vseh teh ljudi, in mu rekel: "Fant, ti nisi kar tako. Izmed vseh teh gospodov in gospa si bil ti edini, ki me je opazoval, kako sem delal. Iz tebe bo še kaj. Kadar boš v stiski, se lahko name obrneš, če bom še živ. Za danes ti pa pravim, da s kačami ne delaj več takihle poizkusov."

"O, saj jih ne mislim", je odgovoril Lipe in si s srajčnim rokavom obrisal znoj s čela. "Ampak tisto, kar ste rekli o stiski, si bom zapomnil. Če kdaj ne bom vedel ne kod ne kam, vam bom prišel pomagat kačo lovit. Saj me boste vzeli za pomočnika, kajne?"

"Bom. Še danes, če hočeš, lahko ostaneš pri meni. Se pravi, če nimaš kod drugod posla."

"Imam. Nazaj na planino moram, pastir sem. Pogodba me veže."

Pozdravil je in počasi odšel. Ostali so gledali za njim, mu klicali v slovo in mahali z rokami. On pa je mirno stopal po stezi do kočice, pobral svoj nahrbtnik in se odpravil nazaj proti planini.

(Dalje prihodnjič)

iz velike vreče. Gledalci so se prestrašeno umikali kačam, ki so se vile po trati in skušale zbežati. Toda budno oko je pazilo nad njimi. Kakor hitro se je katera le nekoliko oddaljila, že jo je pritisnila precepljena palica za vrat in jo zmašila nazaj v vrečo. Skoraj so bile vse kače nazaj v vreči, samo eno si je gospod obdržal. Ljudje so ga zopet obstopili. On pa je prijel kačo za rep in jo dvignil kvišku. Kača je jezno sikala in se ovijala okoli lastnega telesa. Gledavcem je zastala sapa. Le gospod, za profesorja so ga klicali, je ostal miren in brezbrizen. Že se je kača bližala njegovi roki, glavo je držala pokonci in je strupeno sikala. Zdaj bo usekala s strupenimi zobmi po plenu. Toda prav tisti hip, ko je že nagnila glavo, je žival mahoma odnehala, glava je odskočila nazaj. Profesor se je veselo nasmehnil in spravil debelega modrasa v vrečo k drugim kačam.

Vsi so občudovali profesorja. Kakšen pogled mora imeti, da se ga je žival ustrašila! Spraševali so ga, on pa se jim le veselo smejal. "Kaj takega si pač nihče med vami ne upa?" jih je spraševal in se zaničljivo muzal, ko je zavezoval vrečo.

"Jaz že", se je oglasil droben glas med navzočimi. Vsi pogledi so se obrnili proti njemu. Bil je Lipe. Skromen in majhen je stal ob strani in rdečica mu je zalila obraz. Sram ga je bilo, ker mu je nehote ušla skrivna misel.

Profesor ga je ostro pogledal. "Ti, da si upaš? Kdo pa si?"

"Pastir. Tam s planine Na Kraju. Živila sem prinesel v kočico."

"Praviš, da se ne bojiš gada? Mar si imel že kdaj katerega v roki?"

"Tisto še ne. Pa vseeno si ga upam tako kot vi in me ne bo pičil."

Profesor se je približal Lipetu in ga še enkrat vpra-

IZPOD SYDNEYSKIH STOLPOV

Fr. Valerian Jenko O.F.M.
St. Raphael's Slovene Mission
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(Vhod v duhovniško pisarno in stan za cerkvijo!)
Tel.: 637-7147

Fr. Bernard Ambrožič O.F.M.
6 Wentworth Street, Point Piper, N.S.W., 2027
Tel.: 36 1525

SLUŽBE BOŽJE

Nedelja, 22. oktobra, (XXIX. zelena), misijonska:
9.30 Merrylands

Nedelja, 29. oktobra, (XXX. zelena):
9.30 Merrylands
7.00 zvečer Hamilton-Newcastle

Sreda, 1. novembra, VSI SVETI (zapovedan praznik):
7.30 zvečer, Merrylands

Četrtek, 2. novembra, Spomin vernih duš (nezapovedan):
7.00 a.m. in 7.30 p.m.: Merrylands

Peter, 3. novembra (Prvi petek):
7.30 p.m. Merrylands

Sobota, 4. novembra (Prva sobota):
7.30 p.m. Merrylands

Nedelja, 5. novembra (XXXI. zelena):
9.30 Merrylands

Nedelja, 12. novembra (XXXII. zelena):
9.30 Merrylands
5.00 popoldan, Wollongong

Krsti in poroke bodo objavljeni prihodnjič.

POLETNI ČAS. — V soboto, 28. oktobra zvečer ne pozabite pomakniti ure za eno uro naprej, sicer boste naslednje jutro prišli k maši eno uro prepozno.

ENA SLUŽBA BOŽJA. — V Merrylandsu bo od nedelje 22. oktobra dalje ob nedeljah le ena sv. maša: ob 9.30.

DVA NOVA GROBOVA. — Dne 11. septembra je v Royal Prince Alfred Hospital preminul komaj 35-letni rojak VILJEM HORVAT. Rojen je bil 6. februarja 1937 v Vadarcih (Prekmurje). V Avstralijo je prišel 27. aprila 1963. Tu ima brata in pol brata. Viljem je zadnji čas bival v Ultimo. Zaposlen je bil pri tvrdki Middlemass & Co., Bondi Junction. Vzrok njegove prerane smrti so bile telesne poškodbe, ki jih je prejel na delu, pri padcu 30 čevljev globoko. Visel je med življenjem in smrtjo en teden, končno je pod-

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael's Convent
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
Telefon kot zgoraj.

legel. Bolniški duhovnik mu je podelil poslednje mazičenje. Pogrebna sv. maša je bila zanj opravljena v Merrylandsu 14. septembra. Nato je dobil zadnje počivališče na pokopališču v Liverpoolu.

V sredo, 13. septembra, pa je umrl na svojem domu v Bondi (Sydney), zadet od kapi, rojak MILAN BENKO. Rojen je bil 22. marca 1910 na Bledu. Še v domovini se je poročil z Ilanko Schonwald. Rodila se jima je hčerka Marta, ki je sedaj stara 22 let. Leta 1959 so prišli v Avstralijo. Milan je izvrševal poklic šefa kuhinje. Bolehal je že več let. Njegova bolezen je bila v veliki meri posledica prestopnega trpljenja treh let v raznih nemških koncentracijskih taboriščih. Pogrebno opravilo je bilo opravljeno v petek, 15. septembra v Eastern Suburbs krematoriju. Nato je bilo njegovo telo upepeljeno, urna s pepelom pa je bila poslana v pokojnikov rojstni kraj, Bled. Sv. maša zadušnica pa je bila opravljena v Merrylandsu 19. septembra. — Pokojnik zapušča v Avstraliji poleg vdove in hčerke tudi brata Franca, ki živi v Melbourne. kot priznani restavrator umetnin. Znan je nam vsem zlasti po mozaiku sv. Cirila in Metoda, ki krasi slovensko cerkev v Melbourne.

Seročnikom obeh pokojnikov naše iskreno sožalje. Spomnimo se ju v molitvi. R.I.P.

DOBRODELNA PRIREDITEV. — Nič še nisem poročal o družabni prireditvi ob koncu julija v cerkveni dvorani v Paddingtonu (v septembrski je po pometi to poročilo izpadlo). Prireditev je prinesla cerkvenemu gradbenemu fondu \$251. Zato na tem mestu iskrena hvala vsem, ki so pripomogli, da je prišlo do tega uspeha. Pohvalo zaslužijo naši pridni pomagači, žene, ki so spekle potice in drugo pecivo. Te potice so dvignile vsoto v veliki meri. Saj je samo ena od potic prinesla na licitaciji čez sedemdeset dolarjev! Hvala vsem udeležencem, posebno tistim, ki so prišli od daleč. — Na programu je istotam podobna prireditev 7. oktobra. O tej pa v novembrski številki.

NAPREDEK V MERRYLANDSU. — Omenil sem v preteklih dveh številkah, da prosim rojake, naj bi brezobrestno posodili našemu gradbenemu fondu po sto dolarjev. Moram reči, da je glede posojila le nekaj skromnega napredka. Dodatno se je javil za stodolarsko posojilo en rojak (torej sta skupno dva posodila po sto dolarjev), eden pa je posodil petsto dolarjev. Iskren Bog plačaj! — Vendar je ideja našla še boljši odziv: štirje so darovali po sto, eden 150, ena 320, trije po 50, eden 30, eden 20, sedem pa po 10. V teh darovih so vključeni posebni darovi za preprogo pri oltarju in dodatni dar dobrotnika za tabernakelj. Vsem tem dobrotnikom iskren Bog plačaj! Razumeli so težaven položaj naših financ in so prikočili na pomoč. Morda se bo še kdo "odrezal". Saj je še cela vrsta stvari pri naši cerkvi, ki morajo biti nabavljene do konca leta. Med temi stvarmi je oltarni križ, premakljiva stena za oltarjem, zvonovi, še šest klopi, oprema za razred (mizice), tabla. Poleg tega je še precej neplačanih računov: za mizarska dela, strop, beton, itd. V septembru smo plačali prvi obrok vračanja posojila banki v znesku \$2440.00. To vsoto smo zbrali s težavo in so v njej vključena tudi brezobrestna posojila. Poznejša plačila ne bodo tako težka, ko se rešimo starih računov. **Računamo pa na vsestransko podporo naših rojakov.** Ostanite nam zvesti in še druge rojake pridobite, da se pridružijo dobrotnikom.

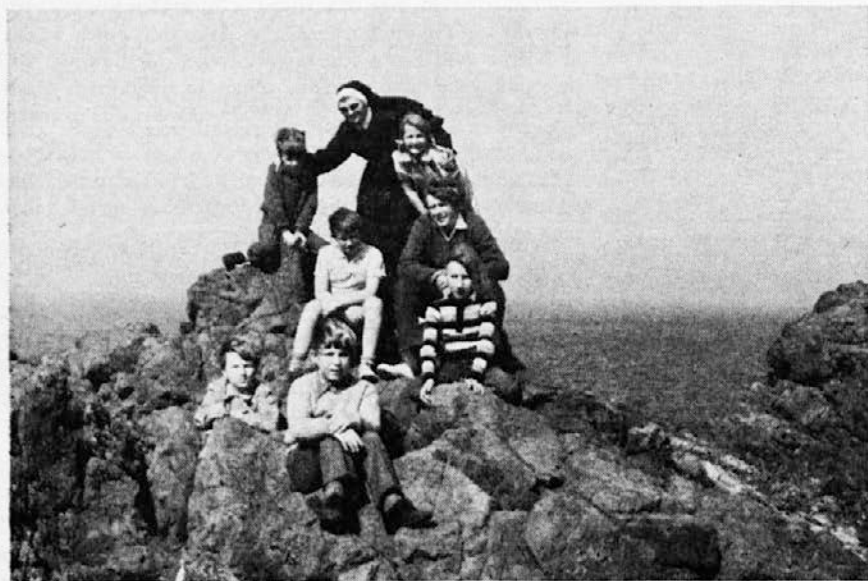
PRVO SV. OBHAJLO smo imeli v Merrylandsu 24. septembra. Devet dečkov in deklic je prvič prejelo Jezusa v svoja srca. Fotografija bo objavljena v novembrski številki. Nekaj teh otrok je obiskovalo veronauk v Merrylandsu ob sobotah, nekatere so učili starši, dva pa je pripravila in učila sestra Mirjam. Sploh

se delo našim sestram stalno množi. Sestra Ksaverija skrbi za gospodinjstvo, obenem odgovarja na telefon, kadar patra ni doma. Sestra Mirjam pa med tednom obiskuje vsak dan (po štiri ure dnevno) angleški tečaj. V popoldanskih urah in ob vikendih pa uči veronauk ter pripravlja otroke na igrice.

PISMO IZ QUEENSLANDA. — "... Ko sem v zadnji številki MISLI brala Vaše dopise, sem dolgo razmišljala, kako napredni in srečni ste tam v Sydneyu. Kako bi bilo lepo, če bi tudi pri nas v Brisbanu imeli Slovenci kaj svojega in počasi odplačevali. Kadar bo ste tam doli vse lepo končali, bi bila res vesela in verjetno še marsikdo z mano, da bi prišli še k nam, ali pa poslali kakega drugega junaka zaorati našo trdo ledino ... Iz hvaležnosti Vam pošiljam skromni dar za Vašo cerkvico ter se obenem priporočam v molitev v zelo resni zadevi. Lepo pozdravljeni! Lep pozdrav tudi našemu jubilarju, dragemu o. Bernardu!" — Tako bralka MISLI, ki ne želi biti imenovana.

Spoštovana gospa! Moj poziv in prošnja, da bi pri gradnji sydneyjske slovenske cerkve sodelovali tudi rojaki iz drugih krajev Avstralije, torej le ni zadel na gluha ušesa. Vi ste med prvimi. Neka dobrotnica iz Melbourne se je že tudi dobro izkazala, enako že pred časom dobrotnik iz Južne Avstralije. Vsekakor ste prva iz Queenslanda. Bog Vam povrni! Res ste velikodušno segli v žep, saj dar s tremi številkami ne pride ravno vsaki dan. Bog daj, da bi Vaš dober zgled še druge navdušil, da bi Vam sledili. Še enkrat prav iz srca iskrena zahvala, enako ostalim dobrotnikom širom Avstralije, bodočim pa tudi že zdaj hvaležni Bog plačaj!

P. Valerijan

Visoko je zlezla
s. Mirjam z nekaj
korajžnimi fanti ...
(Iz izleta v Kiamo)

Z Vseh Vetrov

ŠTEVILO KATOLIČANOV v ZDA je po uradnem poročilu ob koncu leta 1971 48.390.000 — 23,3% vsega prebivalstva. A v tem številu niso vključeni tisti, ki imajo zgolj katoliški krstni list. Tu gre za število praktičnih katoličanov, ki so vpisani v svojih farah in redno vrše svoje verske dolžnosti. Ostalih katoličanov s krstnim listom je gotovo še precej milijonov — pa niso nič užaljeni, če niso všteti v statistiki; dobro vedo, da krstni list brez praktičnega življenja ni dovolj. Med nami pa so mnogi, ki mislijo ravno nasprotno. Do dna duše bi bili užaljeni, če bi jih izpustil iz seznama katoliških Slovencev. Tolikokrat sem že slišal: "Rodil sem se kot katoličan in umreti hočem kot katoličan! . . ." Lepo in prav! Kaj pa vmes? Dolga leta brez zakramentov, brez praktičnega zgleda mlajšim, z nedeljsko mašo le ob priliki . . . Krščanstvo brez sadu, ki bi v vsaki statistiki pomenilo res samo številko.

DR. JANEZ JANEŽ, misijonski zdravnik na Formozi — Taiwanu, nam je seveda že desetletja znan vsaj po imenu. Tudi vemo, kako se mu je posrečilo uiti po smrti leta 1945 pod slovenskimi komunisti. Rešil se je prav čudežno, in držal dano obljubo: odšel je v misijone na Kitajsko. Tudi od tam je moral bežati pred komunisti. Na Formozi je šele dosegel svoj cilj. Njegovo ogromno uspešno delo je letos 2. julija opisalo vatikansko glasilo OSSERVATORE ROMANO. Članek tudi pravi, da dr. Janež opravi letno do 3.000 operacij vseh vrst, vse popolnoma brezplačno. List ugotavlja: Dr. Janež, čeprav le laični misijonar, je duša vsega misijonskega dela na Formozi in uživa izredno spoštovanje in zaupanje vseh zdravnikov, duhovnikov, bolničarjev in oblasti.

V NEMČIJI JE UMRL konec julija letos župnik Teodor Tensundern, eden tistih nemških duhovnikov, ki so se v svoji lastni domovini skoraj poslovenili. Dokačal je 82 let življenja. Bilo je še pred prvo svetovno vojno, da je spoznal Slovence, ki so si v Nemčiji služili kruh, pa niso imeli s seboj lastnih duhovnikov. Želel jim je pomagati, pa najprej se je pač moral naučiti njihove govorice. Za več mesecev je odšel v Vipavo k ondotnemu župniku in se praktično vadil v slovenščini. Končno jo je obvladal tako dobro, da je naš jezik ne le gladko govoril, ampak tudi pravilno pisal. Vse do smrti je bil pripravljen pomagati Slovencem v dušnem in telesnem pogledu. Obe slovenski škofiji sta ga že davno poprej odlikovali z duhovniškimi častmi, ki jih je vsekakor zelo zaslužil. Pri pogrebu je bilo tudi več slovenskih duhovnikov in laičnih vernikov.

O BASKIH, NARODU v severni Španiji, poprečen Slovenec malo ve. Argentinski VESTNIK ZDSPB ima o njih članek pod naslovom: Baski v boju za svojo svobodo. Zaključuje takole: "Španska centralistična vlada se bori zoper upravičene zahteve Baskov približno tako,

kot nekdanj fašistični Rim zoper Slovence: s posebnimi sodišči v obrambo države. Španija mora spremeniti svoj obraz, če hoče najti samo sebe. General Franco je ob svojem času brez dvoma Španijo obvaroval brezboštva in rdeče diktature; toda to mu ne daje pravice, da 32 let po svoji zmagi še vedno vztraja na svojem osebnem režimu, zavitem v neko katolištvo španskega tipa in se proglašja za varuha reda."

"NA DOLGO POT" bo naslov novi knjigi, ki jo je spisal dr. Ludovik Puš v New Yorku in je menda že v tisku. Avtor opisuje v njej begunsko pot tisočev Slovencev čez Ljubelj leta 1945 in njihovo nadaljnjo usodo. S svojo novo knjigo pač hoče reči dr. Puš slovenskim bralcem z besedami prof. Lapuha v Trstu: Težke so moje besede in iz žalosti jih govorim. A pravico imate — in tudi dolžnost, poznati minulost. Kako boste drugače razumeli naš čas? Kako boste sicer razumeli v molk prisiljeno človeško bolečino?

INDIJANCI po vsem ameriškem kontinentu, od severne Kanade do najbolj južnega konca Argentine, so prav tako na svojih mestih "aborigini" — prvotni prebivalci — kakor naši črnci v Avstraliji. Slovenci dandanes po svetu in v Ameriki sami vemo o njih na splošno manj, kot so vedeli naši predniki v Baragovih časih. Redko najdemo kaj v tisku o Indijancih, najmanj menda o njih v Združenih državah. In še tisto malo se bavi z njimi največ v smislu "folklore". Pokažejo jih najrajši kot nekaj, kar je prav za prav bilo, zanimivo je pa vendar še. Ne bo dolgo, ko bo izginilo. Vendar — število Indijancev polagoma narašča, nočejo izginiti. Samo o državi New Mexico pove poročilo, da tam živi do 50.000 Indijancev. Nadaljnji tisoči seveda v drugih državah. Za avstralske črnce pa računajo, da jih je vseh skupaj le 150 tisoč. Pa tudi njihovo število v primeri z belimi naseljenci polagoma narašča, zlasti če odštejemo prirastek, ki ga daje Avstraliji emigracija.

ODLIČNO KNJIGO O TRSTU je napisal v angleščini slovenski rojak Bogdan Novak, profesor na univerzi v Toledu, Ohio. Naslov: TRIESTE 1941-1954. Knjigo je založila univerza v Chicagu skupno za Ameriko in Anglijo. Šteje 526 strani in stane \$16,50. V največjih revijah, ki se bavijo z razmerami v Vzhodni Evropi, je naletela na odlične ocene. Zdaj jo prevajajo tudi v italijanščino in bo izšla v založbi Mursia v Milanu. Chicaška univerza je omenjeni založbi prodala avtorske pravice za italijanski prevod.

EVROPA POSTAJA MOČNA. Deset zahodno-evropskih držav, združenih v Skupnem evropskem trgu, bo od prihodnjega leta dalje kontroliralo približno polovico celotne svetovne trgovine. To bo imelo in že ima velike, naravnost nepreračunljive diplomatske posledice.

Saj bo ta Evropska skupnost največja gospodarska sila na svetu. Pričakujejo, da bo zahodna Evropa imela tudi veliko besedo na evropski varnostni konferenci, ki jo na pritisk Sovjetske zveze le mislijo sklicati, čeprav so jo že leta odpravili.

AFRIŠKA DRAVA TANZANIA v našem uredništvu ni kaj prida znana. Najbrž tudi našim naročnikom ne. Nedavno je pa na isti dan vzbudila našo pozornost z dveh strani. Oglasil se nam je slovenski misijonar g. Edvard Roberts, ki uspešno deluje v Tanzaniji. Pred leti je odšel tja iz Amerike. — V neki časniški notici pa smo brali, da je mariborska "Metalka" sklenila pogodbo s Tanzanijo o dobavi opreme preko tri milijone dolarjev vrednosti. Gre za opremo hidrocentrale v mestu Dar Es Sallam. Metalka dobavlja cevovode, žerjave in zapornice. V obrat pride hidrocentrale v teku dveh ali treh let. — Dvojna, zelo različna podjetnost slovenskih ljudi na tleh komaj poznane afriške države ...

MISIJONAR ANDREJ MAJČEN, slovenski salezijanec, že nad dvajset let zelo uspešno deluje v Vietnamu. Začel je v severnem delu dežele, prav v Hanoju. Od tam so ga komunisti izgnali skupaj s 300 sirotami, ki jih je oskrboval v salezijanskem zavodu. Sebe in otroke je nastanil v južnem Vietnamu, moral sprejeti različne službe pod naredbami svojega reda, prestal pa tudi težke bolezni. Letos so ga predstojniki poslali na okrevanje v Italijo, pred odhodom je pa doživel presenečenje. Vlada Južnega Vietnama mu je za njegove zasluge v deželi podelila odlikovanje prvega razreda. Poklicali so ga v vladno palačo, kjer mu je minister za socialno skrbstvo osebno pripel medaljo. Potem je pa še ministrstvo za šolstvo pristavilo svoj lonček in misijonarju poslalo krasno diplomo za zasluge pri tehnični šolski vzgoji.

POMEMBNA STOLETNICA v Avstraliji: zgraditev "električnega telegrafa" med Darwinom in Adelaido, odnosno Port Augusto. V zvezi s to napravo slovi ime Charles Todd, ki ima največ zaslug pri tem podjetju. Bilo je ogromno delo, dokončano leta 1872, ki je zahtevalo od delovodij in delavcev pravo junaštvo. Telefonska linija je presekala Avstralijo čez sredo, speljali

so jo preko tedaj komaj poznane sveta, v težko znem podnebu in med neprestanimi sovražnostmi črncev. Ta telegraf je potem kmalu povezal Avstralijo z ostalim svetom in novice so začele prihajati od vseh strani. Do tedaj je prihajala pošta le po ladjah, v Avstraliji sami pa le po morju in po vpregah ali jahačih po suhem. Prav je zapisal nekdo: Danes, ko je ves svet tesno povezan po vseh mogočih obcih, komaj še mislimo na to, da je moral nekoč biti vsemu temu — začetek.

OSEMDESET MILIJONOV mladih ljudi, po letih med 15 in 25, premore današnja Evropa, ugotavljajo razne statistike. Odgovorni po svetu se sprašujejo, kakšen duh veje med temi mladimi ljudmi. Kaj obetajo evropski prihodnosti? Znani dnevnik The New York Times in neka socialna ustanova v Nemčiji sta izvedla med njimi tozadevno anketo z mnogimi vprašanji. Ali je prepad med mlado generacijo in starejšo danes res tako globok, kot je nekako splošno sprejeto mnenje med starejšimi? Ali je res mlada generacija nabita z revolucionarno nastojenostjo? In tako dalje. Izid ankete je pokazal, da je med mladimi res veliko nezadovoljnosti nad tem, kako je urejena in kako ravna današnja človeška družba. Toda ogromna večina mladih ne misli na razna nasilja, revolucije, neprestane javne proteste, pač pa se skuša s svojimi idejami čimprej uveljaviti na odgovornih mestih poleg starejših in po tej poti z dialogom doseči spremembe, ki so nujno potrebne.

KOMUNIZEM, KOT GA JAZ POZNAM je naslov angleško pisani knjigi, ki jo je v Ameriki izdal slovenski duhovnik Vladimir Kozina. V svoji knjigi opisuje divjanje komunistov med zadnjo vojno v Sloveniji, zlasti ob Savi pod Ljubljano. Pisatelj je sam komaj ušel mučeniški smrti, ko so komunisti zajeli Kozinovo družino in jo kruto pobili. Poleg opisa teh strašnih dogodkov pisatelj odlično analizira komunistične nauke, propagando in taktiko. V Ameriki je Kozinova knjiga marsikomu odprla oči za nevarnost komunizma, zdaj je izšla tudi v slovenščini in sicer v Buenos Airesu. Prevedel jo je prof. Gerzinič, založil pa dr. F. Žakelj.

**TOBIN
BROTHERS**
funeral
directors

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM
NORTH MELBOURNE,
189 Boundary Road, 329 6144
MALVERN,
1382 High Street, 50 4720
SPRINGVALE-DANDENONG,
505 Princes Highway, Noble Park, 546 7860
MENTONE,
3 Station Street, 93 2460
FRANKSTON,
232 Cranbourne Road, 781 2115
NA USLUGO V ČASU ZALOVANJA

KOTIČEK NAŠIH MALIH

OBISK

"Dobro jutro, PONEDELJEK, je že TOREK morda vstal?"

"Prav zares, sosedu SREDA, dobro se je nasmrčal.

Pa prišel je ponj ČETRTEK, ujec PETEK ga je spremljal, na križišču sredi pota srečala jih je SOBOTA.

Pripeljala je mesarja in zaklali so komarja.

Naredil je krvavice,

klobasice, pečenice,

zraven dali sodček zelja — to prijetna bo NEDELJA!"

(Albert Širok)

NAŠ IZLET V KIAMO

V ponedeljek med počitnicami smo šli na izlet. Iz Veselovega smo šli z avtobusom v Wollongong in naprej v Kiamo. Dolgo pot smo si krajšali z igrami. Ko smo prišli tja, smo bili že lačni in smo imeli kosilo. Po kosilu smo se igrali, kdor je hotel, pa je šel v Marine Land gledat zanimive morske živali: ribe in želve. Posebno zanimiv je bil octopus. Tam je bilo veliko mesta za otroke in tudi skal, da smo plezali po njih. Potem smo šli gledat, kako morje vodo ven meče. Naš pater je slikal nas in tudi vodo, ko je ravno ven prišla.

Vsi smo bili veseli in nekaj slik je prav smešnih. Sestre so bile prvič z nami. Za vse je bil izlet zelo lep in smo se zares razvedrili. — Martin Konda, Concord, N.S.W.

Račke v vodi se igrajo in pastirček mir ima, pa zapiska na piščalko prav veselega srca.

Alenka Žigon,
Cabramatta, N.S.W.

Draga Alenka! Hvala za poslani pesmici. Kot vidiš, sem eno objavil, za daljšo pa v tej številki ni bilo več prostora. Če se ne motim, imaš komaj osem ali devet let, pa si se celo že na pesmice spravila. Čestitam ti in ti želim, da bi jih še veliko napisala v življenju. Le pridna bodi in še kaj pošlji! — Urednik.

Misli, Oktober 1972

Tokrat ste me pa kar vsi otroci pustili na cedilu (ali pa starši in učitelji slovenskih šol . . .): niti eden mi ni ustregel ter kaj napisal o očetovskem dnevu. Pa še nagrado sem obljubil za najboljši spis. To mi pa res ne gre v račun. Ta stran je Kotiček naših malih, ne urednikov! Poboljšati se morate!

ŠOLSKA ZGODBICA. — Učiteljica razlaga otrokom, kako zelo nam je potrebna povrtina, med drugim tudi korenček: "Če boste jedli veliko rdečega korenčka, boste imeli lepe in zdrave oči . . ." Tonček pa se oglasi: "Aha, zdaj pa vem, zakaj zajčki ne nosijo očal!"

DRAGI OTROCI!

Danes sem mislil skočiti zopet v N.S.W. po kakega slovenskega fanta ali dekle. Ker ni od tam odgovora in slike (Upam, da jim ni zmanjkalo mladit, ki se zna jo slovensko, Bog ne daj!), gremo pa zopet v Južno Avstralijo.

Predstavljam Vam CVETKO PAHORJEVO, ki živi še pri starših v Royal Parku, Adelaide.

Starši so doma iz Slovenskega Primorja. V Trstu je bila rojena leta 1953 in leto kasneje so se Pahorjevi izselili v Avstralijo. Cvetka je imela torej komaj eno leto, ko je prišla v novo deželo. Prvič sem jo srečal v gozdnem naselju Nangwarry pri Mt. Gambierju kot zelo majhno, pridna je pa bila že takrat, tako doma kakor v šoli. Ko so se preselili v Adelaide, je šola nadaljevala. Danes obiskuje Teachers College, katerega bo končala prihodnje leto. Nič ne dvomim, da z lepim uspehom. Postala bo učiteljica.

Cvetka se v šoli uči druge jezike, doma pa se je brez slovenske šole naučila slovenski jezik. Nič jo ni sram povedati, da je Slovenka. Če zna mami pomagati speči tudi slovensko potico — tega Vam pa ne znam povedati.

Njen brat Jože — še študent — tudi še ni pozabil jezika svojih staršev. Ko je bil še Jožek, me je pri mami po slovensko obdolžil, da sem si zlomil vrat in nosim na njem obvezo, ko me je videl s kolarjem. Gotovo se še spominja tistega prvega srečanja.

MONA VALE, N.S.W. — To leto se je nabralo kar veliko raznih jubilejev. Koliko so jih objavile samo naše drage MISLI. Tudi naša družina se je spomnila posebnega jubileja, ki so ga res sicer praznovali v domovini, a v duhu smo bili tudi mi tam. Moja draga oče in mati, **Andrej in Marija FABJAN**, sta obhajala **ZLATO POROKO**. Bilo je letos 11. junija, slavila pa sta v Batah pri Grgarju. Petdeset let zgledega skupnega življenja je res vredno slaviti.

Naša zlatoporočenca sta zredila in vzgojila v zakonu osem otrok. Trdo je bilo treba delati na kmetiji, da sta preživela tako veliko družino. Pri vsemu trudu in delu pa sta vselej zaupala na božjo pomoč. Pri Svetogorski Materi božji sta iskala tolažbo in vodstvo, kadar so prišle težave. Če je zaradi družine mati morala ostati doma, oče je z rožnim vencem v roki zbrano pešalil na Sveto Goro. Bog vedi kolikokrat je prehodil to pot in z vsem zaupanjem pokleknil pred Marijin milostni oltar v prošnjah za svojo družino. Bog naj obema povrne za vse, kar sta dobrega storila tudi za župnijo in domačo cerkev!

Lahko rečem brez pretiravanja, da ni bilo dneva, ko bi v našem domu ne molili trikrat na dan angelsko češčenje, pred vsako jedjo, vsak večer pa družinski rožni venec z litanijami Matere božje, ki smo jih znali prav vsi v družini na pamet. Nikdar ni smelo biti izgovora, da ni časa ali da smo zaspani. Lepi so spomini na zimske večere, ko smo sedeli vsi skupaj v toplem kotičku vsak pri svojem delu: šivali, pletli nogavice itd. . . ., eden izmed nas pa je naprej molil. Teh večerov gotovo nihče od nas otrok nikdar ne bo pozabil. Vsi smo že poročeni in s svojimi družinami: dva sva v Avstraliji (sin in hči), ena hči je v Ameriki, ostali pa v domačem kraju. Vseh vnukov je že devetnajst. Zlatoporočenca še vedno živita na domu v Batah s starejšim sinom in njegovo družino.

Dragim staršem želim ob zlatem jubileju še mnogo let zdravja in zadovoljnega življenja. Tako lep zgled sta nam dala. Hvala zanj in hvala za vse drugo, kar sta nama dala v življenju. — Lepe pozdrave tudi vsem bralcem MISLI! — Pavla Fabian.

**PRIDITE OSEBNO,
TELEFONIRAJTE
ALI PIŠITE:**

TURISTIČNA AGENCIJA

Theodore Travel Service P/L

66 Oxford St., (Darlinghurst), Sydney, 2010.

Tel.: 33-4155

- mi smo uradni zastopniki letalskih in pomorskih družb
- pri nas dobite najcenejše možne vozne karte
- urejamo rezervacije za vsa potovanja po morju in zraku — širom sveta
- izpolnujemo obrazce za potne liste, vize in druge dokumente — brezplačno.
- organiziramo prihod vaših sorodnikov in prijateljev v Avstralijo
- geslo naše agencije je: resnost, poštenje in sigurnost.

V uradu: RATKO OLIP

VAŠA PRVA TURISTIČNA AGENCIJA

Vam more nuditi odlične ugodnosti in najnižje cene za vse vrste potovanj, za skupinska potovanja pa še posebne popuste.

- * Kdor želi, more za potovanje v Jugoslavijo in nazaj izbrati
- * Na izbiri so seveda tudi druge zračne in morske linije za potovanje kamor koli po svetu.
- * Dokumente za Vaše potovanje in dokumente za prihod Vaših rojakov v Avstralijo urejemo brezplačno.

MELBOURNE — BEOGRAD — MELBOURNE
ali tudi samo na eno stran.

MELBOURNE — RIM — LJUBLJANA — ZAGREB
POTOVANJE OKROG SVETA SAMO \$718.10
(Melbourne — Amerika — Jugoslavija — Melbourne)

POSLUŽUJTE SE VAŠE POTNIŠKE AGENCIJE

PUTNIK

72 Smith Street, COLLINGWOOD, Melbourne

POSLUJEMO VSAK DAN, TUDI OB SOBOTAH, OD 9. — 7.

TELEFONI: 419-1584, 419-2163, 41-5978, 44-6733

V uradu: P. Nikolich, N. Nakova, M. Nikolich in I. Adamič

PRAHRAN, Vic. — Morda bi mi uredništvo znalo povedati, kdaj bi lahko poslušal slovensko oddajo GLASA AMERIKE. Sem ujel že nekaj teh radijskih oddaj, a vedno v drugem jeziku, le v našem ne. Sicer vprašujem mogoče preveč, vsaj poskusil bom, saj pravijo, da beseda ni konj. Iskrene pozdrave — Ivan Brajdot.

Srečo imaš, Ivan! Ko bi me vprašal pred dvema tednoma, bi moral v Ameriko pisati, da bi Ti dal odgovor. Sem pa malo pred Tvojim pismom dobil pošto iz ZDA, ki se glasi: "... V eni zadnjih AMERIŠKIH DOMOVIN sem opazil, da nekdo iz Avstralije sprašuje, kdaj oddaja GLAS AMERIKE v slovenščini. Morda zanima tudi koga izmed bravcev MISLI, zato bi bilo prav, če vtakneš to v naslednjo številko: Slovenske oddaje so od 4:00 do 4.15 GMT (Greenwich Time) in od 5:45 do 6:00 GMT. Ne vem, če se pri Vas v Avstraliji sliši, ker je pri Vas takrat najbrž dan. Po ljubljanskem času bi to bilo ob 5 uri in ob 6:45 zjutraj. Čas se zdi neroden za Slovenijo, v resnici je pa najboljši čas, ker takrat ljudje vstajajo in se odpravljajo na delo. Za mnoge, ki poslušajo ob petih, so naša poročila prva..." Tako moj prijatelj, ki je pri VOICE OF AMERICA v Washingtonu uslužben. Kot bi vedel,

da bom prejel tudi Tvoje pismo z vprašanjem... Kdaj so oddaje po našem času, boš pa menda že sam izračunal. Pozdrav! — Urednik.

DAPTO, N.S.W. — Ko smo brali članek našega sydneyjskega posinovljenca, afriškega misijonarja p. Evgena, kako ima skrbi z vodnjakom in pitno vodo, smo sklenili poslati svoj dar v ta namen. Saj je tudi nam takrat p. Bernard pomagal, ko smo bili brez vode, pa četudi sredi civilizacije. Dobro se še spominjam, kako sem prala v isti vodi najprej solato, potem pa še krompir, končno pa umazano vodo nesla na vrt in prilila zelenjavi. In to je bilo komaj pred enajstimi leti ter sredi civilizacije. Tam v Afriki pa poleg vode še vse drugo manjka...

Lepo pozdrav in vse dobro! — Družina Johana in Albine Konrad.

AUCKLAND, Nova Zelandija. — Naj se tudi jaz spet enkrat oglašim. Že dolgo let sem naročnik in MISLI zelo rad prebiram. Svoj dom sem si postavil v Aucklandu, ki je zelo podoben Sydneyu, le prebivalcev je samo okoli 700.000. Dalmatincev je tu precej in dobro so organizirani. Slovenca pa od takrat, ko sem se preselil iz Sydneya, tukaj še nisem srečal. Če je

kateri v bližini in uprava MISLI ve zanj, bi bil zelo vesel, da bi se spoznali. Vsaj kakšno nedeljo bi morda lahko prišli skupaj, raztegnil bi harmoniko in bi se imeli prijetno domače.

Če bo kdaj kaka prilika, napišite v MISLIH kaj o mormonih, kakor ste svoj čas o Jehovskih pričah. Vera se je menda začela v ZDA in imajo svoje cerkve tudi po Avstraliji in Novi Zelandiji. Nič bi ne bilo napak, če bi tudi bralci MISLI zvedeli kaj o njih. Tudi mormoni hodijo po hišah in skušajo pridobiti nove člane.

Vse naročnike dragih MISLI prav iz srca pozdravljam! — Mario Abram.

DENILQUIN, N.S.W. — Ko sem prejela septembrske MISLI, sem začela takoj pri zadnji strani. Spravila sem se na "Stebriček" in ga rešila. Mogoče bom celo izžrebana? — Naj obenem omenim, da nam je naš mesečnik vedno dobrodošel in ga komaj čakamo. Takoj ga preberem, zvečer pa z njim razveselim možička. Vedno je v MISLIH toliko zanimivega v člankih in novicah.

Pišem iz kraja, o katerem pravi moja prijateljica Anica, da "tudi Bog ni šel skozi". Pa verjemite, da to ne bo držalo, smo pa menda res nekako Bogu za hrbtom. A naš Denilquin je kar poznan, četudi ni kje bliže Sydneya ali Melbournu. Imamo vsaj mir, ki ga velika mesta nimajo, to je pa tudi nekaj. Tople pozdrave vsem! — Slavka Lumbar.

TEL. 47-2363

TEL. 47-2363

STANISLAV FRANK

74 Rosewater Terrace, OTTOWAY, S. A. 5013

LICENSED LAND AGENT:

Posreduje pri nakupu in prodaji zemljišč in hiš.

DARILNE POŠILJKE v Jugoslavijo posreduje redno in po zmerni ceni.

SERVICE ZA LISTINE: napravi vam razne dokumente, pooblastila, testamente itd.

ROJAKI! S polnim zaupanjem se obračajte na nas v teh zadevah!

TEL. 47-2363

TEL. 47-2363

KEW, Vic. — Tudi jaz se želim enkrat oglasiti v našem priljubljenem listu MISLI. Moj glavni namen je povedati v teh vrsticah bralcem, kakšno je moje mnenje o sveti maši na domu. Nekaj tednov je minilo, ko sem imela priliko zanjo: v svoj skromni domek sem povabila patra, sestre in nekaj najbližjih znancev. Bil je zelo lep večer, ki ga človek z najboljšimi občutki ohrani za vselej v spominu. Mnogim je nerodno, da bi imeli mašo doma, ker mislijo, koliko je priprav itd. . . . Pa mislim, da nikomur ne bo žal, če se bo

PHOTO STUDIO

ERIC

267 High St., PRESTON, Vic. 3072

Tel. 480-1451

(ob vsakem času)

Izdelava prvovrstnih fotografij za:

— POROKE —

— KRSTE —

— RAZNE DRUŽINSKE SVEČANOSTI —

Seveda tudi za reprodukcije in povečave (črno-bele in barvne) se vam toplo priporoča

VAŠ DOMAČI FOTOGRAF

Nevestam posojamo brezplačno poročne obleke
V zalogi imamo tudi cvetje, poročne vence, bonbonjere in ostale poročne potrebščine.

Seveda govorimo slovensko

Odperto tudi ob sobotah in nedeljah

ŽELITE

urediti in lepšati kuhinjo ali kopalnico?
Obrnite se na domače podjetje

MARTIN ADAMIČ

8 Dixon Street, Malvern, Vic. 3144

Telefon: 50-3905

V razprodaji imamo veliko zalogo
keramičnih ploščic vseh vrst po zelo
zmerni ceni.

Priporočamo se za večja ali manjša dela!

potrudil in bo en večer žrtvoval za družinsko mašo.
Priprav ni skoraj nobenih, le pravega duha in dobre
večje je treba.

Mi vsi smo bili vzgojeni v krščanskem duhu —
hvala našim dobrim staršem, predvsem materam, naj
bodo žive ali že pokojne. Ako nas ta njihova dedišči-
na spremlja kjer koli že hodimo po svetu, bomo tudi
v tujini ohranili vero. Prav dogodek maše na domu
je nekaj, česar še nismo nikoli doživeli in nam brez
dvoma lahko poglobi in utrdi zvezo v Bogom. Lepo
je biti tako blizu oltarne mize, lažje je zares sodelo-
vati in sladka je zavest, da se daritev dogaja v tvoji
hiši. Da je včasih prišel duhovnik v hišo z Rešnjim
Telescem, je moral biti kdo od družine na smrt bo-
lan. Danes pa nas zdrave obišče Bog sam na domu,
kjer ga lahko tudi z veseljem sprejmemo. Hvaležni
bodimo, da se nam je tako približal! Zato kar ko-
rajšno vzemite patrovo vabilo, ali bolje: sami ga po-
vabite za mašo na domu! Ne bo vam žal. Vsem bral-
cem MISLI lep pozdrav — Francka Anžin.

Po vesteh iz Adelaide je tam v septembru umrl naš
naročnik VELIMIR POTNIK. R.I.P. Več prihodnjič. Ur.

**SLOVENSKE MESNICE
ZA WOLLONGONG, N.S.W. IN OKOLICO**

TONI'S BUTCHERY

20 Lagoon St., BARRACK POINT (Tel. 95-1752)

38 Princes Highway, FAIRY MEADOW in
303A Crown St., HOSPITAL HILL, W. Wollongong

Lastnika Toni in Reinhild OBERMAN priporočata
vsakovrstne mesne izdelke: kranjske klobase, ogrske
salame, šunke, slanino, sveže in prekajeno meso itd.

Vse po najboljšem okusu in najnižjih cenah.

Prepričajte se in opozorite na nas svoje prijatelje!

Razumemo vse jezike okoliških ljudi!

ŠOFERSKI POUK V SLOVENŠČINI

Nudi ga vam z veseljem

"FRANK'S AVTO ŠOLA"

32 THE BOULEVARD, FAIRFIELD WEST, 2165
N.S.W.

TELEFON: 72-1583

Želite domačo postrežbo po zmerni ceni in v
slovenskem jeziku?

CONTINENTAL

G A L A

RESTAURANT

201 Brunswick Street, FITZROY, Victoria

Vam je na razpolago vsak dan od 12 — 2
in od 5 — 9:30 — razen ob nedeljah

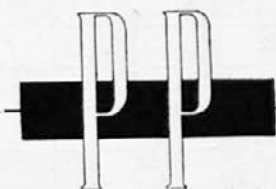
Za posebne prilike (poroke, krstitke, rojstne
dneve, obletnice . . .) se pogovorite z lastnikom!

Prostora je za štirideset oseb.

Priporočata se

EMIL in STANISLAVA FATOVIČ

Telefon: 41 3651

TISKARNA

POLYPRINT

PTY. LTD.

7a RAILWAY PLACE, RICHMOND, VIC. 3121

TEL. 42-7417

se priporoča melbournskim Slovencem in slovenskim
podjetjem za razna večja ali manjša tiskarska dela

PHOTO STUDIO VARDAR

108 GERTRUDE STREET, FITZROY,

MELBOURNE, VIC.

(blizu je Exhibition Building)

TELEFON: 41-5978 — DOMA: 44-6733

IZDELUJE:

prvorazredne fotografije vseh vrst,
svatbene, družinske, razne.

Preslikava in povečuje fotografije, črno-
bele in barvne.

**POSOJA BREZPLAČNO SVATBENA
OBLAČILA.**

Pri nas dobite lahko tudi poročne vence
in cvetje ter ostale poročne potrebščine.

Odperto vsak dan, tudi ob sobotah in
nedeljah od 9—6.

Po sedmi uri zvečer se glede svatb dogovorite po telefonu: 44-6733.

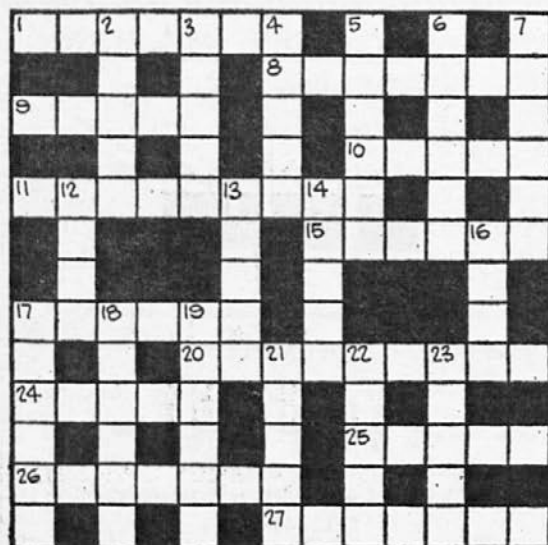

Govorimo slovensko

PAUL NIKOLICH

KRIŽANKA

(Pavel Vavken)

Rešitve pošljite najkasneje do 30. oktobra na uredništvo. Zrebo bo določil nagajenja.

Vodoravno: 1. nasprotje od mraza; 8. ljubka morske živali; 9. skušnja; 10. če ni zunaj, je . . . 11. ime celine; 15. druga beseda za vsak; 17. eden dnevnih obrokov hrane; 20. članica redovne družbe, ki se posveča vzgoji ženske mladine; 24. vidni poglavar katoliške Cerkve; 25. duhovniška obleka; 26. pletene košare za nošnjo na glavah; 27. stražnica na meji.

Navpično: 2. z ljudskim štetjem napravijo o prebivalstvu; 3. staro ime za gostilničarja; 4. ime meseca v letu; 5. južni sadež; 6. tudi MISLI imajo; 7. italijansko ime za Henrika; 12. hitro, spretno; 13. tuja beseda za gledališkega ali filmskega igravca; 14. možko ime v 3. sklonu ednine; 16. predmet, ki ga mečejo v panogi športa; 17. prepis, odtis; 18. vodni hlapi; 19. lugov, alkaličen; 21. vrv v domačem govoru; 22. tekočinska mera; 23. ploha.

RESITEV "STEBRIČKA"

SEPTEMBRSKE ŠTEVILKE

Kdor je znal namesto pik med besedami vstaviti pravilne črke, je po sredi navzdol dobil imena treh slovenskih rek: DRAVA — SAVA — SOČA.

Pravilno so uganko rešili: Sr. Ema, Sr. Silvestra, Ana Rezelj, Vinko Jager, Francka Anžin, Danilo Zudar, Slavka Lumbar, Alenka in Eva Žigon, Ivanka Žabkar, Albina Konrad, Ivanka Krempel, Angela Lilija in Anica Šajn.

Zrebo je določil nagrado Slavki Lumbar.

Božič bo kmalu tu
CENIK STANDARD DARILNIH

PAKETOV

Dr. J. KOCE

3 BEATRICE STREET, KEW, VIC., 3101 — Telefon: 86-8076

NAJSTAREJŠE IN NAJSOLIDNEJŠE SLOVENSKE TVRDKJE V AVSTRALIJI

Pohitite z naročili! Jamčim, da vsak paket vsebuje samo prvovrstno blago.

V CENAH PAKETOV JE VKLJUČENA IN VŠTETA CARINA IN VAŠI DOMA BODO DOBILI PAKET POPOLNOMA BREZPLAČNO V ROKE.

Letos ga bodo še prav posebno veseli, saj Vam je najbrž znano, da so se živila v Jugoslaviji zapet zelo podražila.

Vsi paketi so standard paketi in ne morem vpoštevati sprememb. Edino lahko predlagate, naj bo v paketu sladkor v kristalu namesto sladkorja v kockah in makaroni namesto špagetov.

Obenem z naročilom pošljite Money order. Gotov denar tudi lahko pošljete, toda samo v priporočenem pismu (registered letter).

PAKET št. 1:

1½ kg riža Splendor
1 kg kave Santos Prima
½ kg finih keksov
½ kg kakava
1 kg sladkorja v kockah

4½ kg \$8.00

PAKET št. 2:

1.80 kg kave Santos Prima
1 kg sladkorja kristal
100 g čokolade

2.90 kg \$8.00

PAKET št. 3:

1 kg kave Santos Prima
1 kg olivnega olja
2 kg riža Carolina
100 g čaja Ceylon
100 g popra v zrnju
250 g finih bonbonov

4.45 kg \$10.00

PAKET št. 4:

4 kg riža Carolina
1 kg mila za pranje
1 kg kave Santos Prima
1 kg svinjske masti

7 kg \$12.00

PAKET št. 5:

2 kg kave Santos Prima **\$7.00**

PAKET št. 6:

3 kg olivnega olja
3 kg makaronov/špagetov
2 kg riža Carolina
1 kg sladkorja kristal

9 kg \$12.50

PAKET št. 7:

1 kg kave Santos Prima
5 kg sladkorja kristal
5 kg makaronov/špagetov, finih
2 kg riža Zlato Zrno
½ kg popra v zrnju
½ kg čaja Ceylon

13½ kg \$18.00

PAKET št. 8:

2 kg kave Santos Prima
3 kg sladkorja kristal
5 kg svinjske masti
7 kg riža Carolina Ardizzone
1 kg rozin (grških sultan)

18 kg \$26.00

PAKET št. 9:

1 kg kave Santos Prima
5 kg makaronov/špagetov, finih
5 kg sladkorja kristal
5 kg riža Zlato Zrno
5 kg bele moke 00, najfinejše
1 kg olivnega olja
1 kg medu
2 kg svinjske masti
½ kg rozin (grških sultan)
100 g čaja Ceylon
100 g popra
2 stroka vanilje

26 kg \$28.00

PAKET št. 10:

1 kg kave Santos Prima
5 kg sladkorja kristal
10 kg bele moke 00, najfinejše
1 kg rozin (grških sultan)
10 kg riža Carolina Ardizzone
5 kg makaronov/špagetov, finih
1 kg olivnega olja
1 kg mila za pranje
½ kg toalet mila Palmolive
½ kg popra v zrnju
½ kg čaja Ceylon

35 kg \$33.00

PAKET št. 11:

2 kg kave Santos Prima
10 kg sladkorja kristal
5 kg bele moke 00, najfinejše
1 kg rozin (grških sultan)
5 kg špagetov/makaronov
5 kg riža Zlato Zrno
1 kg finih keksov
1 kg sira Parmezan, starega
2 kg olivnega olja
100 g popra v zrnju
100 g cimeta
100 g čaja Ceylon
200 g toalet mila Palmolive
32 kg \$39.00

PAKET št. 12:

10 kg bele moke 00, najfinejše
7 kg sladkorja kristal
5 kg riža Zlato Zrno
2 kg špagetov/makaronov, finih
2 kg kave Santos Prima
2 kg holandskega sira (hleb)
1 kg olivnega olja
1 kg rozin (grških sultan)
2 kg mila za pranje
1 kg toalet mila Palmolive
1 kg čaja Ceylon
1 kg popra v zrnju
33 kg \$38.00

PAKET št. 13:

90 kg (dve dvojni vreči) bele moke 00
\$32.00

PAKET št. 14:

17 kg svinjske masti (kanta)
\$19.00

PAKET št. 15:

45 kg (dvojna vreča) bele moke 00
\$16.00

PAKET št. 16:

4 kg svežih pomaranč (ali limon)
\$8.00

PAKET št. 17:

10½ kg zaboj svežih pomaranč (ali limon)
\$14.00

PAKET št. 18:

3 kg kave Santos Prima
3 kg riža Zlato Zrno
3 kg sladkorja kristal
3 kg špagetov Fedelini
3 kg bele moke 00, najfinejše
3 kg svinjske masti
18 kg \$27.00

PAKET št. 19:

45 kg (dvojna vreča) bele moke
3 kg kave Santos Prima
5 kg riža Carolina Ardizzone
10 kg sladkorja v kockah
68 kg \$39.00

PAKET št. 20:

10 kg bele moke 00, najfinejše
10 kg sladkorja kristal
10 kg riža Zlato Zrno
1 kg rozin (grških sultan)
2 kg olivnega olja
1 kg finih bonbonov
600 g finih keksov
34.10 kg \$29.00

PAKET št. 21:

10 kg bele moke 00, najfinejše
10 kg svinjske masti
10 kg riža Zlato Zrno
10 kg sladkorja kristal
40 kg \$35.00

PAKET št. 22:

4 kg olivnega olja
2 kg riža Splendor
2 kg svinjske masti
8 kg \$14.00

PAKET št. 23:

5 kg kave Santos Prima
3 kg sladkorja kristal
3 kg sladkorja v kockah
5 kg riža Splendor
1 kg finih keksov
1 kg finih bonbonov
1 kg indijskega čaja
1 kg popra v zrnju
18 kg \$33.00

PAKET št. 24:

3 kg kave Santos Prima
3 kg sladkorja kristal
3 kg riža Splendor
1 kg bele moke
1 kg makaronov
1 kg šunke (konzerva)
5 konzerv sardin v olju
17 kg \$27.00

PAKET št. 25:

1 kg kave Santos Prima
3 kg makaronov/špagetov, finih
100 g čaja Ceylon
100 g popra
100 g cimeta
4.30 kg \$8.00

PAKET št. 26:

5 kg kave Santos Prima
5 kg sladkorja v kockah
5 kg riža Zlato Zrno
5 kg makaronov/špagetov, finih
1 kg čaja Ceylon
1 kg popra v zrnju
1 kg čokolade
20.75 kg \$34.00

PAKET št. 27:

25 kg bele moke 00
10 kg sladkorja kristal
5 kg riža Carolina Ardizzone
5 kg makaronov/špagetov, finih
1 kg kave Santos Prima
46 kg \$35.00

PAKET št. 28:

10 kg bele moke 00
4 kg olivnega olja
5 kg sladkorja kristal
2 kg kave Santos Prima
21 kg \$27.00

PAKET št. 29:

1 kg kave Santos Prima
2 kg sladkorja kristal
3 kg riža Carolina Ardizzone
1 kg makaronov/špagetov, finih
100 g popra v zrnju
7.10 kg \$10.00

ZASTOPNIK ZA VICTORIO:
Mrs. M. PERŠIČ
**40 CROMWELL STREET,
CAULFIELD, VIC., 3162**
Tel.: 53-1997
ZASTOPNIK ZA N.S.W.:
Mr. R. OLIP
**65 MONCUR ST.,
WOOLLAHRA, N.S.W., 2025**
Tel. 32-4806
ZAST. ZA QUEENSLAND:
Mr. J. PRIMOŽIČ
**39 DICKENSON ST.,
CARINA, QLD., 4152**